

Pridiga za nedeljo Kvinkvagesima.

(Premišljevanje Kristusovega terpljenja; gov. — f —.)

„Glejte! gremo gori v Jeruzalem in tam se bode . . .“ (Luk. 18, 31.)

V v o d.

Svet nam ponuja svoje minljive, grešne veselice, — sv. cerkev nam že kaže britko martro Kristusovega terpljenja. Danes nam da brati sv. evangelije, v katerem Jezus sam napoveduje svojo smert. Duhovnik že tretjo nedeljo stopa pred božji altar v modri ali plavi barvi; še tri dni in potrosila bode sv. cerkev glave vernih kristijanov in spominjala na gotovo smert in potrebno pokoro. Še tri dni in nastopil je sv. postni čas, to so tisti sveti dnevi, o katerih obhajamo spomin Jezusovega terpljenja in njegove smerti, bližajo se nam tiste resne ure, o katerih je božji Sin svojo rešujo kri prelal in prelil do zadnje kapljice; zato pa tudi sv. cerkev želi, da bi si prav živo v spomin sklicevali in prav pridno premišljevali to imenitno skrivnost sv. vere. Vbogajmo toraj, ljubi moji! svojo skerbno mater, sv. cerkev, in radi premišljajmo Jezusovo britko terpljenje in njegovo grenko smert. Tudi jaz bom danes govoril od te imenitne reči, ter vam razložil:

I. zakaj nam je treba premišljevati terpljenje Gospodovo? in

II. katere reči nam dajejo priliko in priložnost, to premišljevati?

Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

I. Jezusovo terpljenje moramo premissljevati :

1. že zavoljo tega terpljenja samega na sebi. Ali se je pač, od kar svet stoji, prigodila kdej kje kaka reč, ktera bi bila bolj imenitna, kakor je ta, da je sam naj svetejši, naj nedolžniši božji Sin zapustil nebeško veličastvo, prišel na revno zemljo, prevzel naj hujše dušno in telesno terpljenje (dušno britkost, telesne bolečine), preterpel naj strašnejšo smert, da bi nas revne grešne sirote rešil iz sužnosti pregrehe in večne smerti, iz peklenske sužnosti, in nas storil otroke božje in dediče nebeškega kraljestva ?

a) Premissljevanje tega terpljenja pa nam razodeva z merom bolj in bolj Zveličarjevo neizrečeno ljubezen; zakaj če med ljudmi nikdo nima več ljubezni, kakor kdor svoje življenje dá za svoje prijatle; kako velika je še le tista ljubezen, če umerje, in sicer umerje tolikanj strašne smerti za svoje razžaljivce ne le goli človek, temveč sam Sin božji.

b) Premissljevanje terpljenja Jezusovega vžiga našo ljubezen do terpečega Zveličarja vedno bolj; zakaj če si človek k sercu žene, da je Jezus že sam na sebi vse ljubezni vreden, in da je zraven tega še svoje življenje daroval za nas, gotovo ne bo ostal tako merzel in leden, da bi Jezusu ne povračeval ljubezni za ljubezen.

c) Premissljevanje terpljenja Kristusovega nas uči spoznavati tudi veliko ceno naše duše, ktera ni odkupljena z minljivim zlatom in srebrom, temveč s kervjo nedolžnega Jagnjeta.

2. Jezusovo terpljenje premissljevati smo dolžni tudi zavoljo lastnega dušnega dobička. Učimo se iz tega premissljevanja, kako ostudna da je pregreha. Če za greh božji pravici ni mogel zadostovati nobeden človek, in še clo angelj nobeden ne; če je bilo v spravo z Bogom treba kervi človeka, kteri je bil ob enem tudi pravi Bog; lahko iz tega posnamemo, da je greh neizrečeno velik zleg in strupena hudobija, in da smo dolžni po vsi pravici, varovati se ga posihmalo na vso moč. Iz premissljevanja terpljenja Kristusovega se učimo tudi gorečnosti do dobrega; zakaj če je Kristus tako veliko terpel, da bi nam odperl nebeške

vrata, se mar mi ne bomo nič poganjali za čednosti in dobre dela, ktere nam nadaljujejo pot v nebesa, akoravno se nam je treba pri tem kaj bojevati in zatajevati samega sebe? Bomo mar na primero pokorščino do staršev, do naprejpostavljenih v nemar puščali, dokler je Kristus pokoren bil do smerti, do smerti na križu? Nam bo mar ponižnost presedala, ko se je Jezus pustil primerjati clo ubijavcu, in se zad postavljati Barabu? Se nam bo mar čistost pretežavna zdela, če pomislimo, da Jezus svojemu telesu (počutkom) nikakor ni mebkuzno stregel, temveč ga clo neusmiljeno pustil terpinčiti z bičanjem, kronanjem, križanjem? Se nam bo mar preveč zdelo, odpustiti svojim razžaljivcem, ko je Jezus vendar molil za svoje strupene sovražnike: „Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!“

3. Kristusovo terpljenje premišljevatí smo dolžni na posled tudi še zato, da tolažbo imamo v svojem terpljenju. Noben človek, in ko bi bil tudi še tako srečen, ni popolnoma brez terpljenja v sedajnem življenju; slehern dan ima svojo težavo. In ko bi se tudi znašel kak človek, kateri bi bil ves čas življenja brez vsega terpljenja, moral bi vendar le marsikaj preterpeti na svojo poslednjo, smertno uro. Večkratno premišljevanje Kristusovega terpljenja pa pomaga, da zdravi človek svoje nadloge, bolnik svoje bolečine, umirajoči kristjan svoje smertne težave prenaša vse lagljeje, vse bolj vdano, vse bolj zaslužljivo, vse svetejše. Ali kaj pač zamoremo terpeti v sedajnem življenju, česar bi Jezus že pred nami ne bil terpel? Če tožujemo zastran hudih bolečin, pravi nam: „Postojte in poglejte, ali je bolečina enaka moji bolečini?“ — Če se pritožimo nad terdoserčnostjo svojih prijatlov, pokaže nam Jezus, da ga je eden njegovih učencev izdal, eden zatajil, in so ga drugi zapustili in proč bežali. — Če tožujemo zavoljo hudobe, nevošljivosti in krivičnosti svojih sovražnikov, zagledamo nad Jezusom nedolžno Jagnje, ki je bilo tudi zavoljo hudobije, nevošljivosti in krivičnosti svojih sovražnikov zaklano, pa je vse to preterpelo voljno in molcé. — Če smo betežni in bolni, zagledamo nad Jezusom moža (polnega) bolečin, na čegar telesu od temena do podplatov ni najti drugega kot rana. — Da, na bolniški postelji, ko nobeno zdravilo nič več ne polajša nobenih bolečin, ampak vse telo v bolečinah gori, nobeno človeško tolažilo nič več ne tolaži, nobena pozemeljska pomoč nič več ne pomaga, tu sosebno nas tolaži in nam pomaga misel na Kristusovo terpljenje; tukaj nam sosebno prav pride, če smo si svoje zdrave dni ga večkrat k sercu jemali: tukaj tedaj, če nas glava boli, si bomo spomnili na ternjevo krono, ki je tako neusmiljeno razbadala nedolžnega Jezusa sveto glavo; in če nas kerč lomi in nas terga po udih, bomo si zmislili na nečloveško bičanje in pribijanje njegovih svetih

rok in nog na križ; tukaj, kedar nam pojemajo naše moči, pride nam na misel neznana žeja, ki jo je terpel na križu usmiljeni Jezus po tem, ko je zgubil že toliko kervi. Da nam bo pa vse to takrat tem hitrejšo in tem bolj živo v spomin stopilo v našo tolažbo, moramo se vaditi, že zdaj večkrat premišljevati vse to s serčnim sočutjem; zakaj na smertni postelji bi bilo že prepozno se še le učiti tega, česar si v svojem življenju nikdar nismo resno in živo k sercu gnali. — Če nam je tedaj res mar, da imamo tolažbo v terpljenju, da si polajšamo težave v življenju in sosebno da dobimo pomoč v smertnih težavah, če res kaj porajtamo na svoj lastni dušni prid; če nam je res kaj ležeče na tem, da se greha varujemo in v dobrem rastemo vedno bolj; če kaj porajtamo na to, da zmerom bolj poznamo Jezusovo življenje, ga zmerom bolj ljubimo, svojo drago dušo varujemo zmerom skerbnejše, in če se vsega tega učimo pod križem Kristusovim, in če se vseh teh dobrot vdeležujemo s tim, da premišljujemo terpljenje Kristusovo, lahko spoznamo, da smo dolžni in zavezani (da imamo vzrokov čez vzroke zadosti), premišljevati živo in hvaležno Kristusovo terpljenje. Prilik in priložnost v to nam tudi ne bo manjkalo.

II. V katoliški cerkvi nahajamo toliko prilik in priložnost premišljevati terpljenje in smert Jezusovo, da na to skor ne moremo pozabiti, če hočemo le količkaj odpreti svoje oči, in ne hodimo kar razmišljeni skoz življenje. — Podoba Križanega (sv. britka martra) je postavljena po vseh naših cerkvah, najdemo jo na slehernem altarju, večidel po vseh keršanskih hišah, in marsikterikrat na polju in ob cestah. — Zraven britke matre nahajamo tudi še križeva pota, in razne druge podobe in statue, ki nam zdaj to zdaj uno dogodbo iz terpljenja Jezusovega postavljajo pred oči. — Memo tega se vsak dan po večkrat, kakor postavim zjutraj in zvečer, pred molitevjo in po molitvi, pred jedjo in po jedi i. t. d. zaznamujemo z znamenjem sv. križa (se prekrižamo); vse to so pripomočki, ki nam v spomin sklicujejo terpljenje Gospodovo. — Vsak petek popoldne ob treh nas zvon spomnuje terpljenja in smerti Jezusove. — Ves postni čas, od pepelnice do velike nedelje, je posebno posvečen spominu terpljenja Zveličarjevega. In sv. cerkev želi, da bi o tem času, o katerem se s postom in zatajevanjem samega sebe v to še prav pripravne storimo, terpljenje Jezusovo prav pridno premišljevali, in po zgledu Križanega obravnavali svoje življenje. — Sv. cerkev obhaja skoz leto tudi več godov in praznikov, kakor postavim praznik znajdenja in zvišanja sv. križa, Matere božje sedmih žalost, Jezusovih peterih ran, Zveličarjevega najsvetejšega serca i. t. d., ki nas vsi prav živo opomnujejo Kristusovega pre-

britkega terpljenja. — Naj imenitniše znamenje pa, ki nam vedno v spomin sklicuje terpljenje in smert Gospodovo, imamo tukaj na altarju, ter daritev sv. maše in zakrament sv. rešnjega Telesa, ki sta postavljena ravno v spomin terpljenja Kristusovega. Pri sv. maši daruje Jezus nebeškemu Očetu ravno tisto telo in kri, katero je daroval in prelival nekdanj na sv. križu na Kalvarski gori. In koj ob postavljanju te sv. skrivnosti je ukazal svojim učencem: „To storite v moj spomin!“ — In od sv. Obhajila piše sv. Pavl, da oznanujemo smert Gospodovo, kolikorkrat koli ga prejemamo. In res bi sv. maše nikakor prav ne poslušali, tudi sv. Obhajila ne prejemali po zapovedi Jezusovi, ko bi se pri tem hvaležno ne spominjali Kristusovega terpljenja in smerti. —

Poglejte! koliko lepih prilik in shodnih priložnost, koliko primernih znamenjev imamo, ki nam živo sklicujejo v spomin Gospodovo terpljenje. Skerbno in zvesto se tedaj poslužimo teh pomočkov, ter pogosto premišljujemo Jezusovo britko terpljenje in njegovo grenko smert, sosebno zdaj o sv. postnem času, ki ga bomo v treh dneh nastopili. Prav primerno bi bilo, ko bi v tem sv. času vsak dan kaj brali od terpljenja Zveličarjevega, postavim pasjon, ki ga najdete v evangeljskih bukvah, ali sv. križev pot, ki ga imate v molitevnih bukvicah, ali kako drugo v to spadajoče premišljevanje, ki se nahaja po drugih svetih bukvah. To pridno prebirajte, na svoje življenje obračajte, in dobre sklepe delajte za prihodne dni življenja. Pa če bi tudi nobenih drugih primernih bukev ne imeli, ali bi nihče v hiši brati ne znal, imate vendar le na steni obešeno britko martro. V teh bukvah zamore brati vsakdo, če tudi v drugih bukvah nobene čerke ne pozna. Ternjeva krona na Jezusovi glavi, žebli v njegovih rokah in nogah, rane po vsem njegovem životu so žive čerke, ki nam še glasnejše govore na serce, kakor mertve čerke v bukvah.

S k l e p.

Kako velik dušni prid in dobiček si iz tega zajemamo, razkladal sem vam ravno poprej. Da poterdim moje besede, naj vam povem še naslednjo prigodbo: Bil je svoje dni mladeneč žlahnega stanu, ki je z igro in razujzdanim življenjem pognal vse svoje premoženje. Nekega večera, ko je zgubil poslednji ostank svojega bogastva, in zraven se še zadolžil, popade ga neznana togota. Preklinjal je Boga, ter ga skliceval, naj mu pošlje le še kaj hujsega, če mu zamore. In glej! še tisti večer, ko se pelje domu

in se voz prekucne, zlomi si nogo. V posteljo ga spravijo, huda merzlica se ga loti, ter ga pripravi v smertno nevarnost. Pa namesto da bi šel sam v se, se skesal in poboljšal, je še le hujše preklinjal, ter rekel: „Ker je Bog mojega pogubljenja vesel, naj me pa pogubi!“ Ker je pa tako ves obupen pred se popenjal sterma oko, približa se mu njegov služabnik, ter mu zasepta na uho: „Gospod! eden vaših naj boljših prijatlov je tu, in se hoče od vas posloviti poslednjikrat!“ „Kje je, in kdo je?“ reče bolnik, „le pride naj!“ Pri teh besedah pa potegne blapec britko martro iz za nederja, mu jo pokaže in reče: „Poglejte, ljubi gospod! tu je vaš naj boljši prijatelj; Jezus Kristus ne želi vašega pogubljenja; zakaj tudi za vašo dušo je umerl na sv. križu!“ — Ves prepaden in osupnjen gleda preklinjevalec na britko martro; in serce se mu začne tajati in topiti. Na zadnje zdihne: „O Jezus! ti mene ljubiš, in jaz —?“ Solze ga polijó vsega skesanega. Ozdravel je na duši, pa tudi na telesu. Lepo je živel posihmalo v božji gnadi, in njegovo serce je postalo altar, kterege so lepšale cvetlice dobrih del, luč žive vere, čednosti svetnikov in ljubezen do križa Kristusovega. —

Ljubi moji! premišlujte tedaj tudi vi radi in pridno Gospodovo terpljenje; bolj pridno ko ga premišlujete, bolj priserčno bote Jezusa ljubili, bolj goreče za zveličanje svoje duše skerbeli, tem večo tolažbo si bote iz tega zajemali v sedajnih revah, tem obilnišo pomoč dobivali v smertnih težavah. Naj se svet razveseljuje, kakor mu drago, njegovo kratko veselje spremeni se v večno žalost, naša kratka žalost pa v večno veselje v nebesih. Amen.

~~~~~
 8118

Pridiga za 1. postno nedeljo.

(Od posta kat. cerkve; gov. K. K.)

„In ko se je 40 dni in 40 noči postil, bil je potem lačen“. Mat. 4, 2.

V v o d.

Modri mož v stari zavezi pravi: „Vse ima svoj čas; je čas jokati se, pa tudi veseljevati se“. Pustni čas je minul, bil je čas veselja, in le prelahko grešnega. Srečen, kdor se ni tako veselil, ni zapravljal dragega denarja, poštenja in zdravja svojega, kdor ni prodal za kratko, ostudno veselje prelepih nebes, ni si nakopal hude sodbe in večne pogube. — Zdaj pa je druga; nastopil je tihi postni čas, čas žalovanja; že na pepelnico nas je kat. cerkev učila se s pepelom potrositi, nam v spomin, da smo prah in pepel, da se bomo v prah spremenili. Današnje sv. evangelje nam pa kaže Jezusa v puščavi, kako se 40 dni in noči posti in tudi nas vabi, naj ravno tako delamo. Blagor nam, ako ta sv. 40danski post po namenu in po volji kat. cerkve zvesto preživimo. Velika noč bode potem vesela za nas in po vsi pravici bomo z Jezusom velikonočno jagnje jedli.

Naj vas še bolj spodbudim, da se radi in natančno v tem času postite in premagujete, pokažem vam

I. Kratko zgodovino kerš. posta.

II. Namene, ki jih cerkev s postom ima.

„Človek ne živi le od kruha itd.“ Tedaj poslušajte!

Razlaga.

I. Perva dolžnost postnega časa je, da se zvesto po cerkv. zapovedi postimo. Med vsemi zapovedmi je postna naj stareja; zakaj že v paradizu je bil našim prvim porođnikom naložen, ko jim je bil od Boga sad nekega drevesa prepovedan. In kako srečni bi bili postali oni in mi z njimi, ako bi bili tej postni zapovedi pokorni bili! Ali prelomili so jo in so sami sebe in nas v strašno pogubo pripravili, da se Bogu vsmili. Kar so pa oni pokvarili z napčnim poželjenjem mesenim, naj mi s postom popravimo in zopet iščemo tiste sreče, katero nam je zapravilo nezdržljivo vživanje predstaršev naših. Zato pa je bil post že od nekdaj vsem pobožnim v navadi; clo ojstre so bile postne postave pri Judovskem ljudstvu v stari zavezi. Mnogo žival jim je bilo prepovedanih in čudovitni izgledi se pripovedujejo, kako natančno so se služabniki božji pri izvoljenem ljudstvu posta držali; tako n. p. so si mladi Daniel in 3 tovarši njegovi v Babilonski sužnosti od svojega predstojnika to milost sprosili, da bi se smeli kraljevih jedi, ktere so se jim ponujale, zderžati in po Judovski šegi živeti, da ne bi ognušeni bili. Viši dvornik se je pa bal za svojo glavo, ako bi jim v to prošnjo privolil, in bi po tem takem kralj Nabuhodonozor njihove obraze medleje vidil, kakor drugih mladenčev, njihovih verstnikov. Tedaj mu modri Daniel reče: „Prosim, skusi nas 10 dni in naj se nam le daje sočivja jesti in vode piti in potem poglej naše obraze in kakor boš prevedil, stori s svojimi služabniki“. Po desetih dnevih pa so se vidili njih obrazi lepši in polnejši, kakor vseh mladenčev, kteri so kraljevo jed vživali. (Dan. I. 5—16.)

Čujte še premilo povest iz časa grozovitnega Antioha, ki je kratko pred Kristusovim prihodom nad Judi kraljeval in jih silil malikovati. Tedaj je bil Eleazar, eden zmed prvih pismarjev, mož velike starosti in lepega obličja, siljen, s široko odpertimi ustmi svinsko meso jesti (zoper Judovsko postavo). On pa je častljivo smert više cenil kakor ostudno življenje in je voljno terpel in sklenil nič prepovedanega ne storiti. Ti pa, ki so zraven stali, so zavoljo stare prijaznosti ga vzeli na stran in prosili, naj si da mesa prinese kakoršnega sme, in naj se hlini, kakor da bi jedel po kraljevem povelju darovano meso, da se tako smerti reši. On pa je začel pomišljevati častivredno imenitnost svoje visoke starosti in sivih las, pa tudi nedolžno obnašanje od otročjih let in je

hitro odgovoril rekoč, da hoče raji pred časom iti na spodnji svet, kakor pa hliniti se in da bi mladenči mislili, da je 90 letni Eleazar k življenji nevernikov prestopil in bi s tem madež nakopal svoji starosti. Po teh besedah je bil berž v terpljenje vlečen in je močnodušno svoje življenje pustil za postno postavu. (II. Mak. 6, 18—31.)

Ravno tako srečamo že berž na pragu nove zaveze izvrstnega prijatla sv. posta, Janeza Kerstnika, kateri ni ne vina pil ne obilno jedel, temuč za edini živež je imel kobilice in sterd divjih čebel. — In kader je sam božji Sin prišel na svet, berž se je po prejetem kerstu postiti začel, in kako? Celih 40 dni ni kaj vžil. Prihodnjo nedeljo bomo slišali, kako sta se Mojzez in Elija poleg Jezusa na gori prikazala in sta govorila ž Njim. In veste, kako sta se ta 2 služabnika božja, ktera sta že davno popred bila zamerla, te previsoke časti vredna postala? Oba sta se, akoravno še nista Jezusovega zgleada pred očmi imela, 40 dni postila (II. Moz. 24, 18.) (III. Kralj. 19, 8.) in potem božjo prikazen imela, vsem nam v nauk in posnemo, da se nam je postiti in zatajevati se, ako željimo kdaj Boga gledati, kakor Mojzes in Elija. — Ako je to že pred Jezusovim prihodom veljalo, koliko bolj še po taistem! — Ko so se enkrat učenci Janezovi Jezusu potožili (Mat. 9, 14. 15.), da se Njegovi učenci ne postijo, odgovori jim mili Jezus: „Ali morejo svatje žalovati, dokler je ženin pri njih? Prišli pa bodo dnevi, ko jim bo ženin odvzet in takrat se bodo postili.“ Tako se je tudi res zgodilo. Pervi kristjani, naj iskrenejši prijatli Jezusovi, so se brez kake postne zapovedi, le samo po Njegovem izgledu, iz lastnega nagiba, iz prevelike žalosti nad Njegovim britkim spominom postili. In kako oestro, da nas mora rudečica oblit! Celi 40 danski post so se mesa zderžali, tudi vina in mleka niso okusili, suho sadje in zeljenad je bila njih jed, in to še le enkrat na dan in še le proti večerki, nekteri pa so se ves čas, posebno veliki teden, ob kruhu in vodi postili. Vse veselice so bile jim prepovedane, tudi spanja so si krotili, nekteri ležali na golih tleh ali pol noči v molitvi prebedeli, služba božja je dalej trajala, dela milosti so se obilniši storile. Milo je slišati, kako so se obnašali 600 let po Kristusu v Carigradu, takrat še keršanskem mestu sedajne Turčije, ob času hude lakote in draginje, ko se je kristjanom zavolj sile časa meso jesti dovolilo. Sami so prosili, naj se od navadnega posta ne odstopi, pripravljani, rajši za lakoto umreti, kot pa starodavno navado 40 danskega posta za nekaj časa opustiti. O kako nas vsi ti spodbudljivi izgledi osramotijo, nas, ki se že vstrašimo, naj si le čujemo govoriti od posta, akoravno je dandanašnji cerkveni post le otročja igrača proti nekdanjemu! V prvih časih še ni bilo posebne za-

povedi, zdaj pa jo imamo in nas veže k postu, ki se ga naša spačena natora brani. In ravno mlačnejši ko je keršanski svet prihajal v sv. postu, potrebnejša je bila ta zapoved, naj se ne zanemarja, kar vsakemu v zveličanje služi.

II. Ne mislite si nikakor, da bi nam cerkev le v nadlego post nakladala, da nas brez potrebe muči; ona ima pri tem naj boljše in naj modrejše namene, hoče namreč svojim otrokom priložnost dati za

a) spokorjenje storjenih grehov, posebno kar so si o drugih časih preobilno vživali in grešno se razveseljevali. Reš je, kar sv. Pavl (Fil. 3, 18. 19.) pravi: „Mnogo jih živi kakor sovražniki križa Kristusovega, katerih Bog je trebuh in konec pogubljenje, kateri se še hvalijo svoje razujzdanosti“. O da bi ta britka tožba nikomur zmed nas ne veljala! Da bi ne bili kdaj sužnji svojega pregrešnega, poželjivega mesa! Ako smo pa vendar le tako nemarni bili in prepovedani grešni sad jedli, naj bo post tisto zdravilo, s katerim naj si svojo dušo ozdravljamo, da se zopet ozdravimo in k pravemu življenju obudimo. In bolj ko si se v prepovedane, grešne veselice in sladnosti spuščal, bolj si dolžen zdaj tudi dopuščenih dobrot zderžati se, da nekako ali vsaj po zmožnosti zadostuješ razžaljeni pravici božji. Ako pa zdaj nočeš za svoje grehe kake pokore, kak mali post voljno prevzeti; čaka te pa druga pokora v večnosti, post te čaka, ktereга naj te bo groza in strah. Večno boš gladoval, večno žejo terpel, večno brez vsake tolažbe, brez vsega počitka. Le spomni se evang. bogatinea, ki mu je bila v pekli še kaplica vode odrečena, za katero je prosil. Toda sv. Avguštin pravi: „Posti se naj grešnik, ker je grešil in pravični, da ne bo grešil“.

To je tedaj drugi vzrok, iz ktereга se naj posti,

b) da ne boš grešil, da se boš tudi zanaprej greha vbrani. Post je terdno orožje, s katerim se greh premaga; in kakor se vojšaki na boj pripravljajo in vadijo, tako naj se tudi kristjani, Kristusovi vojšaki, na duhovno vojsko, na skušnjave. Da pa bojo temu kos in da nas hudoben greh zmagal ne bo, temveč mi se njemu krepko zoperstavljali in ga pod noge spravili, služi nam posebno sv. post, s katerim se učimo sami sebe premagovati in zatiramo tisto grešno nagnjenje ali poželjenje, ki smo si ga po prvem grehu našli in katero je vedno netilo, košata mati veliko drugih grehov. Kako potrebno nam je toraj, da temu domačemu sovražniku vedno nasproti ravnamo in si ga podložnega delamo, da, kader nas grešno veselje mika, dosti dušne moči imamo, se mu odpovedati in na ojstri in oski stezi kerš. pravičnosti ob-

stati. Kdor pa svojim željam vse dovoljuje in le svojemu mesu streže, pri njem bode greh vendar ven in noter hodil, kakor pri široko odprtih vratih. V celem življenji svetnikov menda ne najdeš ne enega, kateri ne bi si bil pota svetosti s postom poravnal in tako sam nad seboj keršanske besede vresničil: „Kdor hoče moj učenec biti i. t. d.“

Post je pa tudi potreben

c) za povzdigo čednosti in sv. pobožnosti. Kar se mesu priterguje, naj se duši prilega, in bolj ko se meseno življenje pokončava, bolj se duhovsko povišuje. Le sami sodite, kdaj ste bolj pripravi za molitev, za sv. premišljevanje, za poslušanje božje besede, za doprinašanje pobožnih del, sploh za božje zveličanske reči: ali kader je trebuh do gerla napolnjen in glava preobilnega pitja, ali pa kader ste zmerno jedli in pili ali pa še tudi kaj malega si prikratili? Sploh se sme reči, da naša vsakdajna čednost ni nič drugega, kakor nepretergan post. Jes ne govorim od raznih priložnost, pri jedi si pritergati; zdaj za dobro vzeti s kako neprijetno jedjo in brez izbiranja jesti od kraja vse, kar se na mizo prinese; zdaj voljno čakati, kader se zajterk, ali obed ali večerja za neka minuto pozneje pripravi, pa tudi pri jedi ne pohotno ravnati, sebi kar je slaberega prideržati in kar je boljega drugim pri mizi prepustiti, nikdar se ne tako do sitega natlačiti, da bi človek ne žlice več ne prenesel, ampak vselej popred žlico iz roke djati in Bogu darovati: vse to ti daje dosti priložnosti v premagovanji samega sebe se vaditi in se tako v kerš. čednosti poterjati. Pa tudi vse drugo kerš. obnašanje od ranega jutra do pozne večerke — kaj je drugega kakor neprestani post? Zdaj moraš svoje oči odverniti od pohujšljivih in škodljivih reči — glej oči se postijo; zdaj moraš ušesa zamašiti nevarnim govorom, glej ušesa se postijo; zdaj roke od pregrešnih del, zdaj noge od krivičnih potov odpraviti, glej roke, noge se postijo. Zdaj te tvoje serce skuša in hoče tvoje privoljenje v nesramne misli ali želje, zlo, zlo te mika, zlo te vabi, ti pa vendar le vso to grešno nesnago si iz glave izbiješ, iz serca stepeš; glej tvoje serce se posti. Tvoj sovražnik te sreča in ti mu daš: „dobro jutro“, ali ga po stari keršanski šegi: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ pozdraviš, sam sebe premagaš, tudi to je post. Čuj, kako neki cerkven učenik govori: „Kaj pomaga od posta izstradan in vpaden obraz, ako je pa duša prevzetnosti napihnjena? Kaj od dolgega posta blede lice, ako je tudi vse blede in zeleno od nevošljivosti, ali pa od jeze rudeče? Čujte, kako se Bog po svojem preroku v stari zavezi pritožuje: „Glejte, na dan svojega posta po svoji volji ravnate, se kregate in prepirate in ste nevsmiljeni, zategadel niste vslišani“. Da bo toraj naš post Bogu dopadel, nam pa v zveli-

čanje služil, naj bo naša prva skerb, da s postom tudi čisto življenje in pobožne dela združimo, kar svojim ustom kratimo, naj bo vbogim v živež; kar nas težko stane, naj reveže razveseli. To vam povem, ljubi moj! naj bi se le ostanki naših jedi, naj bi se le drobtince vbogim dajale, kateri na našem pragu ječijo — pomagano bi bilo njim in nam; tako se pa le prerado ponavlja, kar nam sv. evangelje od bogatina pravi, kateri se je debelo mastil, in ubogi Lazar je gladi umiral. Tega Bog ne daj! da ne bi se nam tudi ponovila strašna obsodba bogatinova v peklu: „Grozno terpim v tem plamenu“.

S k l e p.

Zatoraj, ljubi moji! bodimo prijatelji sv. posta ali pa vsaj se ga ne branimo. On bo tudi nam dober prijatelj, nas že na tem svetu zdrave, zadovoljne, srečne stori, da do sive starosti lahko doživimo; on nas pa posebno unkraj groba presrečne, zveličane dela, nas popelje v nebeški raj, kjer se nam bo 100 in 1000krat povračevalo, kar zdaj pogrešamo. (Apot. 22, 1. 2.) (Ps. 35, 9.) Pomenljivo je, da za norskim, pustnem časom tužna pepelnica nastopi, ktera nas spominja konca vseh reči, posebno posvetnih veselje. „Spomni se človek i. t. d.“ To pa nam kaže, kaj čaka posvetneža, ako se je vse svoje žive dni pregrešno norčeval. Nič družega ne, kakor pepelnica pokore v večnosti. Temu nasproti pa za 40 danskim postom vesela velika noč nastopi in Aleluja zapoje. Tako tudi ako bo celo naše sedajno življenje vedni post, vedno zderžanje grešnih reči, zogibanje sveta, vojskovanje in zatajevanje samega sebe, za tem minljivim življenjem vesela velika noč pravičnih in izvoljenih napočila bode, kjer bomo z Jezusom, ako se zdaj ž Njim postimo, pri nebeški mizi radovali. Amen.

Pridiga za 2. postno nedeljo.

(V čem obstoji nebeško veselje? gov. F. R.)

„Gospod, dobro nam je tukaj biti!“ Mat. 17, 4.

V v o d.

V obljubljeni deželi se najde v Galilejskem okraju visoka gora, kateri je Tabor imé. Od tam se odpira očesu veličasten razgled. Pred seboj vidi popotnik daleč se raztegajoče, mirno in sinje medzemeljsko morje. Po drugih straneh se vidi jezero Tiberias, Jordanska dolina, Nazaret, Jeruzalem, in daleč zadej še Betlehem, rojstni kraj Zveličarja. To mora biti prav prijazen kraj, in veselo mora biti gledati raz njega svete kraje! Zategavoljo so romali že ob času sv. Hieronima in romajo še zdaj pobožni popotniki prav radi na to goro. Tam obračajo svoje oči po tistih krajih, po katerih je prebival in hodil naš Zveličar; ktere je po svojem terpljenji in svoji smerti vsem kristjanom vedno zanimive storil.

Dro se veseli popotnik, kateri je prišel iz daljnih krajev na to goro v Palestini, krasnega pogleda raz nje; dro se vzdiga njegova duša v sveti deželi bolj goreče k Bogu, in on se čuti v gledanji svetih mest prav srečnega: gotovo pa nikdo ni občutil na tistih višavah večje sreče, ko te tri priče Jezusovega spremenjenja, o katerih nam današnje evangelje pripoveduje. Ti presrečni možje so bili: sv. Peter, sv. Jakob, in sv. Janez. Jezus jim je pokazal na gori svojo nebeško čast in lepoto; in te so bili vsi tako prevzeti, da je Peter veselo zaklical: „Gospod, dobro nam je tukaj biti!“

Glejte, ljubi kristjani! Peter se je že tako srečnega čutil, ko se je Jezus zraven njega spremenil; pa vendar je bilo to spremenjenje le podoba, le takorekoč osvit nebeškega zveličanja. Kako

veliko, lepo in prijetno mora še le zveličauje samo biti; kako neizrekljivo mora biti še le veselje tam zgoraj v tistih prebivališčih, ktere je pripravil Jezus tem, kateri njega ljubijo! — Da bi pa mi Boga priseróniše ljubili, in njegove zapovedi rajši spolnovali; da bi svojo vojsko na zemlji serčnejše vojskovali: zato hočemo danes premišljevati, v čem da obstoji nebeško veselje? In spoznali bomo da

1. Zveličani gledajo obličje božje;
2. So v družbi angelov in svetnikov;
3. In ž njimi na večno srečni.

Te tri reči hočemo bolj na tanko premišljevati. Poslušajte me, jaz začnem v imenu tistega, kateri se je na gori Tabor spremenil.

R a z l a g a.

Blížala se je velika noč ali praznik opresnih kruhov, ob katerem bi imel Jezus terpeti in umreti. Tedaj je vzel tiste učence, kateri bojo kmalo priče njegovega kervavega potu in vjetja na Oljski gori, seboj na goro Tabor: da bi jim pokazal svoje božje veličastvo in je tako v veri poterdil, da je on resnično Sin božji. Obdan od nebeške svetlobe je stal ljubljeni Zveličar pred svojimi učenci. In éez to ves zavzet je zaklical sv. Peter: „Gospod, dobro nam je tukaj biti!“ — To spremenjenje, ljubi moji! je bilo osvít in podoba nebeškega zveličanja.

1. Kakor so gledali učenci tukaj svojega Gospoda v božji časti pred seboj, tako gledajo tudi zveličani obličje božje. Zategavoljo pravi apostelj Pavl: „Zdaj vidimo skoz zerkalo, kakor v megli; takrat pa bomo vidili od obličja v obličje. Zdaj spoznam le nekoliko, takrat pa bom spoznal, kakor sem bil spoznan!“ (I. Kor. 13, 12.) Boga, največo dobroto in lepoto, obličje v obličje gledati, to je le angelom in zveličanim dano, in to je za nje naj veče veselje. — Dragi moj! stopi kedaj na lepo pomladansko jutro ven pod mило nebo, da vidiš vzhajoče sonce, kako zlato žari verhove gor; da opaziš na lastne oči, kako lepo vse zeleni in cveti; da slišiš prepevljati tice, ki stvarniku juterno pesem pojó. Ali to ni éudnolepo za oči, in prijazno, veselo za serce? — Ko je pa sonce zašlo in se pribížala noč, poglej tedaj

jasno ponočno nebo. Tam vidiš brez števila zvezd, ki hodijo leto za letom svoje čudne ride naprej; ena v drugo svitlo gleda, vsaka v božjo čast gorí. Opominjajo nas, naj bi tje povzdigovali svoje serce, kjer Oče luči prebiva. — In kedar ogleduješ sonce, mesec in zvezde; kedar vidiš zelene planjave in temne goré, prijazne doline in bogato polje; kedar pazljivo ogleduješ vse stvarjenje božje: tedaj moraš zaklicati, kar nam pevec pove, „da velika roka svet stvarila je!“

Vendar še veliko lepši, neskončno popolnši je Bog, stvarnik nebes in zemlje. Če je že tako lepo gledati stvari božje, kako lepo mora še le biti gledati Boga samega obličje v obličje. To mora biti zares nebeško, rajsko veselje! Zatoraj pravi kralj David: „Boljše je en sam dan v tvojih vežah, kakor tavžent let v hišah grešnikov“. In apostelj Pavl, kateri je bil za nekaj časa v nebesa zamaknjen, on je videl lepoto, ktere noben jezik popisati ne more, in le toliko nam je povedal, da „nobeno oko ni vidilo, nobeno uho ni slišalo, in nobenega človeka serce še ni občutilo, kar je Bog tistim obljubil, kateri njega ljubijo!“

Ako pa vprašujem: Kdo bo gledal obličje božje? tedaj odgovarja mi sv. pismo in pravi: „Blagor čistim, ker oni bojo Boga gledali!“ (Mat. 5. 8.) Glej, ljubi kristjan! čisto serce moraš imeti, ako hočeš v nebesa priti. Če si pa grešil in Boga razžalil, ako si zgubil belo oblačilo nedolžnosti, pa obleci plavo oblačilo pokore. Spovej se, očisti se po zakramentu sv. pokore, in Bog bo tebi odpustil. Z zgrevanim Petrom in z objokano Magdaleno boš zveličanje še zadobil.

Zveličani v nebesih gledajo tedaj obličje božje, to vemo za gotovo; poglejmo še enkrat na goro Tabor. Izvoljeni učenci Jezusovi niso vidili le samo svojega učenika v nebeški časti pred seboj, temoč še dve častiljivi priči iz unstran sveta. Bila sta Mozes, voditelj Izraelskega ljudstva v puščavi, in imeniten prerok Elija. V tej družbi je Petru tako dopadlo, da je hotel tam ostati, tri šotore staviti in vselej tam prebivati. — V tej zgodbi najdemo še drugo srečo zveličanih v nebesih, zakaj

2. Zveličani gledajo obličje božje in se znajdejo v veseli družbi angelov in svetnikov. Sveti apostelj Janez popisuje v skrivnem razodenju nebeške prebivavce tako-le: „Potem sem videl veliko trumo, ktere nikdo ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov, in ljudstev in jezikov stati pred sedežem in pred Jagnjetom, bilí so oblečeni v bele oblačila, in palmove veje so bile v njih rokah!“ (Apost. 7. 8.) Tam stojé okoli sedeža božjega vse zveličane trume angelov in nadangelov; tam so sv. očaki, preroki in vsi pravični stare zaveze; tam gledajo vsi apo-

steljni, mučenci, spoznovavci in vsi svetniki novega testameta obličje božje. Nad vse povzdignjeno pa vidimo, ko kraljico svetnikov, Devico Marijo, Mater Božjo. To je, ljubi kristjan! tista srečna nebeška družina, v kateri se znajdejo zveličani. Tam hvalijo Boga, in se veselijo v lepi edinosti med seboj; eden je vesel čez drugega, da je tudi postal vreden, gledati trikrat sveto obličje božje. Ljubi kristjani! mi smo radi pri dobrih ljudeh in med prijatelji se radi pomudimo. Glejte, v nebesih se najdejo vsi pravični, dobri in pobožni ljudi, kateri so kedaj na svetu živeli, in med nje smo poklicani tudi mi. Med temi prebivati, ž njimi kakor s prijatelji Boga hvaliti in častiti, to mora biti neizrečeno veselje. Potrudimo se toraj, da se tako lepe in izvoljene družbe vredne storimo.

Že življenje tukaj na svetu bi bilo tako prijetno in veselo, ako bi hotli vsi ko bratje v lepi zastopnosti med seboj živeti; ako bi hotel eden drugemu v potrebi pomagati, kolikor zamore, in ga v težavi tolažiti, kolikor le zna. Pa žali Bog! da je dostikrat le vse na robe. Ljudje si grenijo življenje pogosto sami. Le poglej v družine in med sosede; povsod razpertije in sovraštva, povsod razpertije in pravde. Sin se krega z očetom, z materjo hči; sosed obira gospodarja, gospodar pa soseda. Vsega tega v nebesih ni; tam kraljuje večni mir in sveta ljubezen; vsi so izvoljena družina enega očeta in Boga.

In kdo bo prišel v veselo družbo svetnikov? Jezus sam je rekel nekdam svojim učencem: „Jaz sem vam zgled zapustil, da meni sledite“. Jezus je pa bil ponižen, krotek, milostljiv, svet, nedolžen, pravičen, da ga nikdo ni zamogel greha obdolžiti. Temu zgledu Jezusovemu so sledili vsi svetniki in si tako pridobili svete nebesa. O kristjani! storimo tudi mi tako, da pridemo kedaj tudi mi v veselo družbo zveličanih prebivavcev nebes.

Spremenjenje na gori Tabor je bilo le kratko, in vendar je apostelna Petra tako razveselilo, da je hotel koj tam ostati. Še na koncu svojega življenja se v nekem pismu te prigodbe veselo spominja. Koliko več bo še le veselilo zveličane tisto spreminjenje v nebesih, katero bo večno terpelo! Zakaj, glejte kristjani!

3. Zveličani gledajo obličje božje, so med angelji in svetniki, in so med njimi na večno srečni ter veseli. Sveto pismo nam pravi: „Pravični bojo večno živeli in pri Gospodu je njih veliko plačilo“. (Sap. V.) Po smerti je za nas ura odbila in kaže vselej na večnost. Večnost! kaj to pomenja, kaj pa je večno? Ljubi moj! preštej kapljice morja in pesek na morskem bregu, dodaj še vse zvezde na nebu in rastline na zemlji: in dobil boš veliko veliko število, kterega še izreči ne moreš. Misli si

ravno toliko let, in glej, vse te leta bi kedaj minule, večnosti pa le ne bo konca. Večnost nikoli ne mine, in tako tudi veselje zveličanih nikoli minulo ne bo. Kakor daje večnost pogubljenim prav peklensko nesrečo; tako daje ravno tista večnost zveličanim prav nebeško veselje. Njim ni treba bati se, da bi kedaj njih sreča prenehala, da bi njih srečen stan se kedaj v hujše ali hudo spremenil.

Kako vse drugače je pa tukaj na zemlji! Rože in ternje stelje povsod sreča človeškemu rodu na pot. Tudi vesele ure minejo in le kratko časa terpé. Veselje brez konca priveti nam še le v nebeškem rajju. „Bog bo obrisal vse solze od njih oči, in smerti ne bo več, ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšnje je minulo“ (Apost. 21. 4.) Zatoraj bodite mi pozdravljene srečne nebesa, moja prava domovina in očetovska hiša; iz te doline solz in težav zdihujem po vas!

Zveličani bojo tedaj večno srečni in veseli, vendar kdo bo večno zveličan, kdo bo dosegel večno veselje tam v nebeškem rajju? Le tisti, kdor časne težave in časno terpljenje voljno prenaša. Ljubi kristjan! ako tebe težave hudo stiskajo, in misliš, da tukaj na svetu tebi ni več prestati: tedaj poglej proti sv. nebesom in spomni se večnega plačila, katero tebe čaka pred obličjem božjim, v veseli družbi angelov in svetnikov. Le kratka je vojska, zmaga pa večna!

S k l e p.

Ljubi kristjani! zdaj pa sklenimo. V duhu sem vas peljal tje na goro Tabor, in pokazal sem vam na spremenjenju Jezusovem podobo nebeškega Zveličarja. Spoznali smo, da gledajo zveličani obličje božje, da so v družbi angelov in svetnikov, in da so ž njimi na večno srečni in veseli. — Keršanska duša! kader se tebi vojskovanje, katero smo že večkrat premišljevali, težavno zdi, tedaj pomisli na goro Tabor in spomni se večnega zveličanja, katero je stanovitnim pripravljeno. Varuj se greha in delaj dobro, tako si krasne nebesa zaslužiš. Amen.

Pridiga za praznik sv. Jožefa.

(Kaj se pravi, pravičen biti; gov. K. K.)

Jožef pa, ki je bil pravičen itd. Mat. 1, 19.

V v o d.

Naj lepših, naj prijaznejših praznikov eden nam je danes po božji milosti napočil, sv. Jožefa namreč, deviškega ženina Marijinega in skerbne rednika Jezusovega. Rojen iz kraljevega roda Davidovega, kateri pa je bil celo obožal, si je sv. Jožef kakor pošten tesar svoj kruhek služil, pozneje pa se z devico Marijo zaročil, ne da bi ž njo po zakonsko živel, ampak varoval njeno deviško čistost in njej in njenemu Sinčeku vsega potrebnega pri-kerboval, dokler da ne bo letá prirastel in sinovsko skerb za zapaščenno mater prevzel. Zato tudi ne najdemo sledu več od sv. Jožefa, potem ko je Jezus po Judovski postavi 30 let star pridigovati začel.

Malo je scer, kar nam sv. evangelje od njega pripoveduje; pa tudi to malo nam dosti kaže, da je bil mož po volji božji, pravičen; in ko bi tudi družega pričevanja ne imeli za Jožefovo pravičnost, je to, da je bil za Marijinega moža izvoljen in to, kar današno sv. evangelje od njega pripoveduje, nam njegovo lepo in pravično dušo na ves glas naznanja. „Jožef pa, ki je bil i. t. d.“ Mat. 1, 19.

Pri teh besedah hočemo danes ostati in premišljevati: „Kaj se pravi pravičen biti?“ Kratka je scer ta beseda, veliko pa v sebi zapopada, posoda je vseh čednost.

Naj nam sv. Jožef pomaga prav zastopiti jo, pa tudi nad samim seboj izpeljevati!

Razlaga.

Da bi pravičnega prav spoznali, hočemo ga v raznih okoljščinah in zadevah življenja zasledovati, vse njegove hiševanje in delovanje preiskovati.

a) Vsa pravičnost obstaja v pravem zadržanji proti Bogu, bližnjemu in samemu sebi, kakor nek razsvetljen cerkven učenik pravi: „Proti Bogu naj bo človek, kakor otrok proti svojemu očetu; proti bližnjemu kakor mati proti svojemu detetu, proti samemu sebi kakor sodnik proti hudodelcu“.

Toda poglejmo pravičnega še na dalje v tej trojni razmeri. Bog mu čez vse drugo gre, misel na Boga ga spremlja po vseh potih, božja volja mu je edina postava, po kateri svoje življenje ravna, Bogu dopasti je njegova naj imenitnejša skerb, mu veselje delati naj slajše veselje; Bogu se s kakim grehom zameriti in žaliti ga, to je pravičnega naj bolj strah. Zgled tega imamo nad sv. Krizostomom, ki ga je hudobna cesarica Evdoksia smertno sovražila in mu škodovati iskala. Toda eden svetovalec na cesarskem dvoru, kateri je sv. Krizostoma škofa bolj poznal kakor drugi, v zboru reče: „Kaj, če ga v pregnanstvo denete, on je povsod doma; če ga v ječo veržete, on bo verige poljubil, s kterimi bo zavoljo Kristusa oklenjen; ako mu pa vse premoženje vzamete, bote le vboge oropali, ne pa njega in če ga celo v smert obsodite, mu naj večo dobroto skažete. Le eno vem, česar se Krizostom boji, in to je greh. Ako ga v kak greh napeljati veste, napravite mu naj večo škodo; toda težko ali clo nemogoče vam to bode“. — Kakor pa se pravični božje zamere čez vse boji, tako pa tudi vse svoje serce le pri Bogu ima, rad od Njega in ž Njim v molitvi govori, cerkev mu je naj ljubši kraj njegovega stanovanja, kamur, kader le količkaj vtegne, hiti. Beseda božja mu je naj zlahnejša jed in pokrepčilo njegove duše, zakaj: „Kdor je iz Boga, posluša njegovo besedo“. (Jan. 8, 47.) Serce pravičnega je odkrito, brez hinavščine pred Bogom, on je pošten in prijatelj pravice, naj ga tudi nobeden človek ne vidi, Bog mu je priča in to mu je zadosti. In to je ravno razloček med resnično in lažnjivo pravičnostjo; letà sega le dotle, kamor oči in časni dobiček; ako se pa ni nobene škode bati zavoljo krivice in je upati, da doprinešeno hudo skrito ostane, berž jame taka pravičnost pešati in poštenje je pri kraji. — In tako je pravičen vdan v voljo

božjo! Kako mu je živo v serce zapisano: „Človek obrača, Bog pa obrne“. On se ne loti nobene reči, da ne bi porajtal na božji glas, vsega se izroči vodstvu božjemu. Poglejte ga sv. Jožefa. Po božji volji vzame Devico Marijo za ženo, po božji volji na Egiptovsko beži in po ravno tisti sv. volji se verne spet v svojo deželo. Nikjer ga ne čuješ prašati zakaj? nikjer ne pritožiti ali mermrati, ne čez daljno pot, ne čez druge sitnobe vednega prese-lovanja; berž ko božjo voljo zve, vstane in jo stori. Letà voljna pokorščina proti vsem božjim naredbam je naj gotovejše znamenje res pravičnega; kdor pa se le svoje terme derži, njegova pravič-nost in pa piškavi oreh. „Pokorščina mi je ljubša kakor daritev“, (I. Reg. 15, 22.) govori Bog po svojem preroku.

b) Kako pa je pravični proti svojim bližnjim? Dru-žini je on skerben oče, otrokom moder odgojitelj, staršem zvest in pokoren sin, miroljuben sosed, kateri raji kako škodo terpi kakor stori; zvest prijatelj, kateri se za prijatla poskuša in ga v nobeni sili ne zapusti; postrežljiv proti vsem, kjerkoli pomagati zamore, če ne z djanjem, tako vsaj z besedo, z milo tolažbo, s kakim dobrim svetom, kateri je včasih drajši kakor zlato in srebro. Vsmiljen do vbogih siromakov jim jih težaven stan po zmožnosti lehča, po besedah sv. pisma še celo živine se vsmili. Priljuden proti tovaršem, pokoren in ponižen proti višim, proti podložnim pa prijazen in krotek postane vsem ljub in všeč; odkritoserčen, kedar je treba, ve pa tudi svoj jezik v berzdah imeti da nikogar ne žali ali pohujša. Bližnjega zmote in slabosti prenaša, ga ljubi vkljub vsem pregreškom, ga milo sodi in pokriva njegove napčenosti s plajščem keršanske ljubezni; ve pa tudi oostro ravnati, da bližnjega poboljša, ako lepa beseda brez haska ostane. Sploh nauk sv. Pavla (I. Kor. 13, 4—7.) mu je za vodilo: „Ljubezen i. t. d.“ Tudi tega imamo nad sv. Jožefom naj jasnejši zgled. Videl je svojo zaročenco nosečo in si tega ne more razrajtati; po Judovski postavi je bilo kamnovanje odločeno za tako pregrešenje. Žalost obide Jožefa in dokler verjeti ne more, da bi bila Marija kriva in je tudi noče v sramoto pripraviti, sklene jo skrivši spustiti in tako sebe in njo zaderge rešiti. Že to edino djanje Jožefovo nam kaže njegovo ljubeznjivo serce, njegovo pravično dušo, za česar delj ga tudi sv. evangelje očitno hvali.

c) Poglejmo pa še pravičnega, kako on do samega sebe ravna. Eni se štejejo pravične, ki so do drugih preojstri, do samih sebe pa premehki; njih pravičnost je gola laž. Taki so bili farizeji, od katerih ljubi Jezus pravi, „da navezujejo ljudem težke bremena, ki jih ni moč nositi in jih nakladajo na rame lju-dem, pa jih sami s perstom nočejo ganiti“. (Mat. 23, 4.) Nasproti

je resnično pravičen do drugih le vsmiljen, do sebe pa nevkroten, druge po ljubezni sodi, sebe pa po vsi ostri pravici, drugim veliko pregleduje, sam sebi pa ničesar; druge povišuje, sam sebe ponižuje, drugim vse dovoljuje, kar mu je mogoče in ni greh, sam sebi pa malo ali pa clo nič, od drugih malo tirja, od samega sebe pa le veliko; ne zakriva si on svojih slabost, ponižno obstane jih pred Bogom, pred sam seboj in pred drugimi in se jim rad posvariti ali tudi strahovati da. Tak je bil sv. Jožef. Že da tako malo od njega vemo in še časa njegove smerti ne, razodeva nam njegovo ponižnost, ktera manj ko se od nje govori, ljubši jej je. Akoravno pa je iz serca rad s poslednjim mestom za dobro vzel, in se ni nikdar poviševal, pa tem viši je pri Bogu obražtan in kakor on nič drajšega ni poznal na svetu kakor Jezusa in Marijo, tak pa si je tudi to neprecenljivo prednost zaslužil, da se zdaj ž njima vred imenuje: Jezus, Marija in Jožef.

d) Poglejmo ga pravičnega na dalje pri njegovem delu; zakaj „človek je za delo vstvarjen, kakor ptica za letanje“ (Job. 5, 7.) Celi svet je velika hiša, v kateri ima vsakteri svoje delo odkazano, bodi si gosposko ali kmečko, duhovsko ali telesno; pa vsako pošteno delo je Bogu ljubo in drago, in hlapec, kateri na polji orje, je ravno tak delavec Gospodov, kakor kralj na bliščem prestolu, kateri cele dežele in kraljevine vlada. Pa bodi delo kakoršno rado, pravični je pri vsakem zvest, na njega se je zanašati; od svita do mraka posluje in se obrača pri svojem opravilu, tako pa spolnuje, kar je Bog Adamu naložil: „V potu svojega obraza se boš živil i. t. d.“ (Moz. 3, 19.) Pravični pa ne dela le samo za živeža del, kakor brezumno živinče, temuč iz višega namena zavoljo Boga; vsako delo z Bogom začne in z Bogom konča; zjutraj, kader se na svoje delo poda, oberne se k Bogu rekoč: „Gospod! kaj naj storim? glej moje srece je pripravljeno“. In zvečer, kader truden se vleže, še vse poslovanje celega dne Bogu daruje, rekoč: „Glej, Gospod! storil sem delo, ki si mi ga Ti vkazal; naj Ti bo, z Jezusovim srcem sklenjeno, dopadljivo, da kak zaslužek za večnost imam“. Zvest delavec vse žive dni lahko tudi na smertni postelji z ljubim Jezusom poreče: „Dopolnjeno je“. Tako se obnaša pravični pri svojem vsakdanjem delu, kakor vidimo nad sv. Jožefom, ki je s sekiro in žago sv. družini in sebi kruh prideloval, zdaj ga pa celi keršanski svet kot krušnega očeta Jezusovega časti.

e) Hočeš človeka spoznati, poglej si ga v sreči ali nesreči. Eno in isto solnce žlahne, drage kamene skuha in jim svoj blišč podeli, da tudi blato v prah spremeni. Sreča človeka le prerada oslepi, da se prevzame, Boga, dajavca vsega dobrega, pozabi,

božje darove zavrati ali grešno obrača v nasitovanje svojih strast. Zatoraj je star pregovor, da je ložeje veliko nesrečo kakor pa srečo prenašati. Temu nasproti je pravičen poln hvaležnosti, kedar se mu dobro godi, in srečen stan ga še bolj priganja, vso čast le Bogu dajati in Mu iz hvaležnega serca še zvestejše služiti. On pa tudi ve, da se bo od vseh božjih dobrot ojstro odgovarjal, zato se ne prevzetuje temuč le s pobožnim strahom na to misli, kako bi svoje talente od Boga mu izročene prav obračal in si nabiral prijateljev, kateri bi enkrat za njega prosili. Poglejte spet sv. Jožefa. Sreča čez vsako srečo mu je došla, izvoljen je bil za rednika Sina božjega; toda on se ne baha s svojo častjo, ampak ponižno svojo nevednost spozna; tudi si ne želi bogatejšega ali goršega življenja, ampak zadovoljen svojega stanu si s terdim delom služi svoj kruh. Ni se poganjal kakor Jezusovi učenci za posvetno čast (Mark. 10, 37.) temuč tiho in nepoznan je živel, tako je tudi umerl, sreča ga ni omotila. Pa tudi nesreča ne.

f) Zakaj tudi njega je Bog razno skušal in mu dosti britkega okušati dal. Le spomnite se, kako so se ga Betlehemčani branili, ga z Marijo, ktera je bila že skor na porodu, pod streho vzeti; spomnite se tistega preganjanja Herodeževega, pred katerim je moral v daljno deželo pobegniti. Lahko bi bilo mu na misel prišlo: „Ako je dete meni izročeno res Sin živega Boga, zakaj se Bog ne poteguje za Njega? zakaj ne brani hudobnežem, zalezovati Ga?“ Ali take misli so dalječ od njega, terdno veruje, da je njegov rejenček Sin božji, naj mu tudi po življenju strežejo; on ne pričakuje čudežev od Boga, ampak zvesto božje povelja izpeljuje; nobena zvijača, kakor nobena hudobija ga ne more zmotiti ne od Boga odverniti.

Glejte ga tukaj pravičnega, kateri se ravno v britkih zadevah skaže pa tudi skusi, po besedah sv. Duha (Sir. 2, 5.): „V ognji se skuša zlato in srebro, ljubčeki božji pa v peči poniževanja“. Lahko je pravičen biti in ostati, dokler se ti vse po volji godi in ti solnce prijazno sije. Ali kader je nebo temno oblečeno in hudi viharji prihrujejo, tudi takrat Bogu zvest ostati, Mu služiti, Nanj zaupati, krivice se varovati, svoje serce čisto in pošteno ohraniti, je skušnja pravičnosti. „Bog je dal, Bog je vzel itd.“ „Ako smo dobro iz roke božje prejekali, zakaj bi hudega ne sprejeli?“ (Job. 1, 21. 2, 10.), tako pravičen z brunnim Jobom govori. „Blagor mu, kdor skušnjo prestopi. Zakaj kader bo dosti skušen, prejel bo krono življenja, ktero je Bog vsem svojim ljubivcem pripravil“. (Jak. 1, 12.)

S k l e p.

Tako smo tedaj vidili pravičnega v vseh okoljščinah tega življenja in se prepričali, kako on pridno po svojem stanu dela in posluje, kako se proti Bogu, kako proti bližnjemu, kako proti samemu sebi, kako v sreči ali nesreči obnaša.

O kako lepo in gnašepolno je tako življenje! Zato se pa tudi skoraj na vsaki strani sv. pisma hvala pravičnega bere. „Pravični bo kakor palma cvetel in kakor Libanonska cedra visoko rasel“. (Ps. 91, 13.) „Pravičnega je Gospod vodil po ravnih poteh in mu pokazal kraljestvo božje in mu dal učenost svetnikov; častitljivega je storil ga v njegovih delih in požegal njegov trud. V zvijači zopernikov mu je na strani stal in ga pripeljal k časti“. (Modr. 10, 10. 11.) In dokler krivičnik se prahu primerja, ki ga veter vzdigne in raznese, pravi se od pravičnega: „Srečen, kdor ne hodi za svetovanjem hudobnežev in ne stoji na grešnikovem potu in na stolu hudobije ne sedi, ampak po Gospodovi postavi svojo voljo obrača in jo noč in dan premišluje. On bo kakor zeleno drevo poleg živih studencev vsajeno, katero sad obrodi ob svojem času in mu perje ne obleti. Vse, kar počne, mu pojde po sreči“. (Ps. 1, 1—4.)

Srečen je pravični pogosto že na tem svetu, ker dobra vest mu je tako rekoč vedna gostija, ktera vse posvetne sladčice presega; pravičnemu še enkrat lepši solnce sije, v borni bajtici pri težkem delu je dobre volje in grizlejši terdega kruba mu bolj diši kakor izbrane jedila krivičniku; v vsaki sili on svoje nedolžne roke k Bogu povzdiguje in toraj nikdar zapuščen ni. „Ako je Bog ž njim, kdo bo zoper njega?“ Navadno pa že tudi ljudje ga ljubijo, spoštujejo in povišujejo.

Srečnejši pa je pravični še v smerti, ktere se grešnik nepisljivo boji in se trese pred njo. Za pravičnega pa nima nobene strahote, temveč le zgolj prijaznost, zakaj ona ga reši vse sedajne nadloge in ga kliče na bogato žetev večnega plačila. Poglejte še enkrat sv. Jožefa na smertni postelji. Kakor mirno mu je teklo življenje, tako bila je mirna in tolažbe polna njegova smert. Jezus in Marija sta mu na strani stala in mu ločitev polajšala. In h kaki časti je bil po smerti povišan! V nebesih ima svoj sedež naj bližej svojega božjega rejenca in Marije svoje izvoljene neveste

in še danes po preteklih že skoraj 2000 letih je njegov spomin v naj večji časti. Tako se je dopolnilo nad njim: „Draga je v Gospodovih očeh smert pravičnih“. (Ps. 115, 15.) In kaj naj še le rečem od neizmerne sreče pravičnega v nebesih? Naj ljubi Jezus sam namesto mene govori, kateri vsem pravičnim zlato obljubo dela: „Veselite se in poskakujte itd.“ (Mat. 5, 12.) „Pravični se bodo svetili kakor solnce v kraljestvu božjem“. (Mat. 13, 43.) „Bog jih bo po obilnosti svoje hiše nasitoval itd.“ (Ps. 35, 9.) To je zares, kar Bog tam po svojem preroku govori: „Povejte pravičnemu, da se mu bo dobro godilo“. Iz. 3, 10. Kdo nam popiše srečo sv. Jožefa, ki jo v nebesih vživa in jo bo vžival za plačilo svoje pravičnosti vse večne čase? O da bi tudi nam skoro dovoljeno bilo, vdeleževati se te sreče! Le bodimo pravični kakor sv. Jožef, pa se njegovi priprošnji radi priporočujmo. Kakor je on varh Jezusov in Marijin bil, tako bode tudi naš zavetnik in oskerbnik našega zveličanja. Amen.

Pridiga za 3. postno nedeljo.

(Navadne napake pri spovedih; gov. M. T.)

„Ko je bil hudiča izgnal, je mutec govoril“. (Luk. 11, 15.)

V v o d.

V resnici huda se je primerila tistemu človeku, od kterega nam sv. evang. Matevž pripoveduje, da pri ženitnini ni imel svatovskega oblačila sebo. „Zvežite mu, reče kralj, roke in noge, in veržite ga v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi“. (22, 13.) Da je bil pa od ženitnine izgnan, krivo je bilo tudi to, ker zavoljo svoje zanikernosti, da ni prišel v svatovskem oblačilu, ni imel nikakoršnega izgovora, temuč je na kraljevo vprašanje, pravi sv. Matevž, „umolknil“.

Kakor temu človeku na ženitnini, ravno tako se godi veliko kristjanom, ki svojega Boga smertno razžalijo in se na zadnje po lastnem zadolženji v peklenko temo pogreznejo, ker svojih grehov nočejo prav spoznati, ali se jih odkritoserčno spovedati.

Kdor se močno pregreši, tega duša je v nevarni smertni bolezni. Ako te svoje bolezni ne razodene, je očitno, da mora večne smerti poginiti. Kdor velik greh stori, ta tako rekoč peklenški hudobiji vrata svoje duše odpre, da lahko notri in vun hodi. Ako pa potem zraven še svojih grehov noče spoznati, da vrata svojega serca hudobi zapre, da več iz njega vun ne more. Kaj je toraj grešniku storiti? — On ne sme pripustiti, da bi ga hudoba mustatega (mutca) storila, temuč mora spovedniku kot Božjemu namestniku svoje grehe odkritoserčno spoznati. Ni ga družega pota za odpuščanje grehov: „Kterim bote grehe odpustili . . .“

Glejte, ljubi moji! zopet se je približal zveličanski čas, ko nas sv. cerkev kliče k vredni prejemi zakramenta sv. pokore in sv. Rešnj. Telesa — čas velikonočne spovedi, po kateri naj vsi iz groba svojih pregreh vstanemo. Zato se mi zdi potrebno, da vas danes na nekatere poglavitne napčenosti opomnim, v katerih se pri spovedih navadno zadolžite. — Zato me o tem v svoj poduk zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Perva napaka pri vaših spovedih je ta, da si pri izpraševanju svoje vesti vse premalo prizadevate, in tako le poverhnje spovedi opravljate, kar vam tako rekoč samo od sebe na misel pride. Za število pri smertnih grehah, ki ga je neobhodno treba povedati, se večidel nihče ne zmeni, kakor tudi taih okoliščin, ki greh zveščajo ali zmanjšajo, ali ga še celo spremené, to je: kje? kdaj? kako? s katerim? na kakšno vižo da se greh stori, — teh okoljščin večidel nihče ne omenja. Da se pa vsega tega dobro domisli, ne gre še le zadnjo četert ure pri spovednici vesti izpraševati, ampak je tega že poprej doma potreba in sicer toliko delj časa in s toliko večo pridnostjo, kolikor manj je kdo v spraševanju vesti vaje, in kolikor več časa je od zadnje spovedi preteklo. Poglejte! v stari zavezi je Bog dal zapoved, ako se je kateri gobovih ozdravil, da se je moral pred duhovne postaviti. Tu pred duhovnom moral se je gobovi odkriti, in svoje oblačilo prerezati, da so duhovni ali bolezen ali ozdravljenje spoznali. Ravno tako je tudi sedaj spovedencu gobe svojega serca in svoje duše duhovnu treba popolnoma odkriti, kdor si zdravja svoje duše želi. Dnhoven v spovednici je tvoj sodnik in tvoj zdravnik. Ako se mu toraj ne obtožiš, kakor gre, tudi sodba čes te ne more pravična, toraj pri Bogu ne veljavna biti. In kakor zdravniku je

duhovnu potreba, da vse rane tvojega serca, kakor tudi vzroke tvojih dušnih bolezni pozna; česar pa sam od sebe ne more, ako mu jih ti ne razodeneš. Tako se zgodi, kar pravi sv. Hieronim, da, za česar zdravnik ne ve, tega tudi zdravila ne zacelijo.

Ko je Bog Noetu ukazal barko delati, ki naj bi njega in njegove ljudi, kakor živali ob času vesoljnega potopa pogina obvarovala, popisal mu je vse najmanjše stvarice prav natanko, kako da naj bo narejena; iz kakšnega lesa, koliko naj ima pregraj, kako naj bo dolga, široka in visoka, kakšna naj ima vrata, okna, in streho. Tudi mu je velel, kako dolgo časa naj jo dela — namreč še čez 100 let, akoravno bi jo bil lahko poprej dokončal.

To oboje ima za nas v sebi veliko skrivnost. Noetova barka, pravijo cerkv. učeniki, bila je podoba keršč. spovedi. Zakaj kakor so se ob času vesoljnega potopa le tisti pred smertjo rešili, ki so v to barko pribežali, tako je v novi zavezi za nas grešnike keršč. spoved edini pripomoček, da svojo dušo večnega pogubljenja obvarujemo. Zato moramo delo spovedi na tanko, s premisljivostjo in po potrebi časa opravljati, ne pa povrhnje, tje v en dan in v neki hitrosti, po kateri mora vsako količkaj važno in imenitno opravilo škodo terpeti ali še celo popolnoma skaženo biti.

Pri tem opravilu se pa nikar nihče ne izgovarjaj, da mu te natančnosti, od ktere sem ravno kar govoril, ni mogoče doseči. Kdor bi se izgovarjal s svojo nevednostjo, ta je te nevednosti sam kriv, ker mu za poduk v keršč. resnicah ni mar, in ta nevednost mu je že sama lahko v smerten greh šteta. Kdor bi se pa izgovarjal s slabostjo svoje glave in svojega spomina, tega vprašam: Zakaj pa, postavim to dobro pomniš in v glavi obderžiš, koliko ti je tvoj bližnji dolžen in kdaj ti mora obresti ali dolg poplačati? Zakaj tega ne pozabiš, ako te tvoj bližnji razžali, če ti kako škodo ali krivico stori? Zakaj nisi pozabljiv pri gospodarstvu, pri živini in pri družih časnih rečeh? Ako ti pa časne stvari in skerbi glave ne zmešajo, ti jo bo toliko manj delo in skerb za edino tvojo dušo, ki je toliko imenitniša memo telesa, kolikor imenitniša so nebesa od zemlje. — Toliko od premalega prizadevanja pri izpraševanju vesti!

2. Druga napčnost pri vaših spovedih je: pomanjkanje resničnega kesanja za voljo grehov, nespodobno vedenje in prazni izgovori. — Večidel se spovedi opravljajo brez notranje ali serčne žalosti, in zato tudi ne le brez koristi, ampak še celo na škodo svoji duši — brez odpustčenja in poboljšanja. Ako je kateremu za voljo greha žal, žal mu je k večjemu zato, ker je po njem ob dobro ime pri ljudeh prišel, ali ker ga je kaka časna kazen doletela, ali ker mora na denarjih kako škodo terpeti; ne

pa iz ljubezni do Boga, ki ga je z grehom razžalil. Iz te zgoli natorne žalosti izvira zopet to pomanjkanje, da je grešniku le zavoljo tistih grehov žal, zavoljo katerih škodo terpi, zavoljo drugih malih grehov še pa tega natornega kesanja nima. Nič pravega kesanja ne kažejo na dalje tisti, ki se pred spovednico nespodobno obnašajo, pogovarjajo, smejejo, ali eden drugega spred spovednice rinejo; ki se svojih grehov s smehom ali pa tako merzlo obtožujejo, kakor bi kako vsakdanjo prigodbo pripovedovali, ali se pa pri spovedi na druge izgovarjajo, in bolj druge, kakor sebe tožijo. — Postavim, ti imaš že več časa jezo in sovraštvo do svojega soseda — tu ti ni treba soseda tožiti, koliko si mu dobrega storil, kako ti je nehvaležen, kako ti zmiraj škodo in zopernosti napravlja — obtoži se svoje jeze in svojega sovraštva. Ali pa zakonska žena se obtoži, kako je v jezi moža in otroke klela. — Potem pa zopet celo kopico izgovorov za svoj greh pripoveduje, kakšen pijanec in zapravljivec da je mož, kako je divji, jeznarit in brez poterpežljivosti, kako se nič za gospodarstvo, za otroke in posle ne zmeni — Otroci zopet so krivi njene jeze in kletve, kjer so neubogljivi, samopašni, tragični k delu in k molitvi, divji in hudobni, kakor iz pekla. Kak drug se izgovarja, da ga je pijanost zmotila, da so ga drugi tovarši zapeljali i. t. d. Vsi ti in enaki slabe spovedi opravljajo, katerih konec je, da se ne le nikoli nič ne poboljšajo, ampak tudi pri Bogu odpuščenja grehov ne dosežejo.

3. Tretja navadna napaka pri veliko spovedencih je: njih prevzetni duh. Spovedujejo se, kakor tisti farizej, ki je rekel: „Zahvalim te, o Bog, da nisem, kakor drugi ljudje, ropar, krivičnik, prešestnik! Molim, se postim, dajem ubogajme in odrajtujem desetino od vsega!“ — Temu enaki so tisti, ki se tako le spovedujejo: Jaz svoje molitve opravljam, v cerkev hodim vsako nedeljo in vsak praznik, ne kolnem, ne kradem, v jezi nisem z nobenim, ogoljufal nisem nikogar, z ženstvom tudi nič pregrešnega ne počenjam; drugega pa nič ne vem, Ako ga pa vprašaš, če ni kterikrat kaj klel in se jezil, slišiš, da kaj malega se je že semtertje primerilo, ali tedaj me je vselej kdo drug k temu nadražil ali mu kako krivico ali škodo storil. Si kterikrat kaj nesramnega govoril? Spet slišiš: Že tudi časih; pa so me drugi k temu napeljali, drugi so začeli, pa tudi s tem nisem nikogar pohujšal. — Vidite, tako so taki prevzetneži sami zmiraj vsi nedolžni; zato se le s svojimi čednostmi in dobrimi deli hvalijo, vse svoje grehe pa na druge zvrčajo, akoravno med tistim, ki krade in tem, ki vrečo derži, ni nič razločka.

Vojvoda Osunski šel je enkrat na galejo pogledat, kjer so hudodelniki v železje zakovani v kazen svojih hudobij pri brod-

ništvu morali hudo delati. Tu jih zapored izprašuje, zavoljo ktere hudobije da je kdo v to kazen prišel. Pervi mu pravi: Moj sovražnik me je tožil, da sem po krivem prisegel, in je po krivih pričah pred sodbo to od mene spričal; a jaz sem bil po nedolžnem obsojen. Drugi mu reče: V Neapolu bila je neka cerkev okradena in — ker sem jaz ravno v tisto noč v njej spal, imeli so me za tatu in me obsodili po nedolžnem na galejo. Tretji zopet se izgovarja s svojo nedolžnostjo, ker so ga njegovi hudobni sosedje po krivem obdolžili, da je nekega ptujca, ki ga še nikoli videl ni, umoril. Le en sam mu ves skesau reče: Jaz sem velik hudodelnik in sem veliko hudega storil; po pravici obsodili so me na to galejo. Ponižno spoznanje tega poslednjega pa je vojvodu posebno dopadlo. Zato reče ladijskemu poveljniku: Kaj vendar dela ta edini hudobnež med toliko nedolžnimi sohlapci? Odkleni ga iz železja, in spusti ga, naj gre, kamor hoče!

Glejte! ravno tako ravna Bog z grešniki, ki se skesano in ponižno svojih grehov obtožijo.. Ker smo vsi grešniki, je mu gotovo tisti najljubši, ki se z največo ponižnostjo in s pravim kesanjem za grešnika spozna. Zato proč z vso hvalo, proč s prevzetnostjo in izgovori, ker „Bog se napuhnjenim zoperstavlja in le ponižnim deli svojo milost“; le skesani in ponižni cestinar, ki spozna in kliče: „Bog! bodi meni ubogemu grešniku milostiv“, gre opravičen iz spovednice in iz hiše Božje.

4. Četerta napaka, ki naj jo še opomnim, pri spovedih je rada ta, da se spovedi ne opravljajo iz pravega namena. Postavim: ako vsakega posamezno vprašamo: Zakaj pa greš k spovedi? — slišali bomo od enega: E, ker mi drugače starši miru ne dajo. Drugi poreče: Ker moram velikonočni listek zamenjati; tretji: ker je ta in ta veliki praznik; četerti: ker je tako moja navada; peti, ako bi ti hotel po pravici povedati, zato, ker hoče za pobožnega veljati, šesti, da bom to spoved dušam v vicah obernil, ali da bom od Boga ložej to in to, bodi si zdravje, ali kaj drugega na telesu dosegel, ali ker se mislim ženiti ali možiti itd. Iz teh in enacih vzrokov opravlja se na tavžente spoved. Ali ljubi moji! to in to doseči, za tega voljo spoved od Kristusa ni postavljena; ampak zato, da se z Bogom spravimo, da odpuščenje grehov dosežemo. Iz tega in iz nobenega drugega namena se moramo spovednici približati; ako tega ne storimo, ne dosežemo ne odpuščanja grehov ne tega, česar nam je za telo potreba. Odpuščenje grehov in sprava z Bogom bodi toraj zanaprej vselej poglavitni namen naših spoved.

S k l e p.

Te napake toraj: (1 - 4 ponavljaj) zanaprej pri svojih spovedih popravite, in potem smete upati, da bo peklenska hudoba, ki se je po grehu v vašem srcu ustanovil, ga zopet zapustil, ter se božji mir v njega povernil in v njem prebival. Tako — in nič drugače bote tudi s sedanjo velikonočno spovedjo v resnici vstali iz groba svojih pregreh — le tako lahko obhajali v resnici veselo Alelujo! Amen.

Pridiga za praznik včlovečenja Sina Božjega.

(Od vere; gov. T. R. pri sv. L.)

„Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi naj po tvoji besedi“. (Luk. 1, 38.)

V v o d.

Nar večo svetost, ktera v nebesih prebiva, in je nekdam na zemlji prebivala, nam odgrinja današnje sv. evangelje. Cela presveta Trojica se v njem čistejše svetli, kakor rumeno solnce na jasnem nebu. Bog Oče je poslal velikega angela Gabriela v mesto Nazaret, Bog Sin se je včlovečil, Bog sv. Duh je prišel v posodo vse svetosti. — Jezus je podobo hlapca na se vzel, Marija je pokorna dekla svojega Gospoda; Janez Kerstnik, iskreni in neprestrašeni oznanovalec Kristusovega prihoda, je že spočet v maternem telesu sv. Elizabete; Jožef, pravični mož, zvesti ženin prečiste Device, skerben varh in priden rednik Božjega deteta, je že imenovan.

O svete nebesa, vi veličasten prestol trojnoedinega Boga! kdaj pridemo tje gori? O presrečna družba Marije, angelov, svetnikov in vseh prijatlov božjih! kdaj bomo deležni vaše neizrek-ljive časti?

Ljubi poslušavci moji! ali je naša resnična volja enkrat v obljubljeno deželo priti, ozirajmo se vselej na Marijo. Marija je tista zgodnja danica, ki nam pravo pot kaže iz te puste doline na ljubi Očetov dom; Marija je tista zlata hiša, ki se vsem romarjem svetli na nebeškem Sionu; Marija je tisti visok, slonokosteni stolp, ki se iz svetih nebes po vsi zemlji blišči kakor rumena zarja; Marija pomenja tiste vrata nebeške, ki se od daleč lesketajo, in vsem tistim odpirajo, katerih imena so zapisane v bukvah življenja. Na Marijo se pa mi le tedaj prav oziram, kadar nje svete čednosti posnemamo.

O koliko lepih in svetih, koliko čudapolnih in posneme vrednih čednost nam kaže današnje sv. evangelje nad Marijo! Marsikteri pridigar bo danes govoril od devištva ali čistosti, od ponižnosti ali pokorščine, ali od družih Marijnih čednost. Od ktere pa hočem jaz govoriti? Od prve in naj potrebnejše. In kako je tej čednosti imé? Odgovor: Vera.

V kratkih pa zlatih besedah, ktere je Marija izrekla: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi naj po tvoji besedi“, (Luk. 1, 38.) jo nahajam zapopadeno. Marija je živo verovala, kar ji je Bog po angelu oznanil; Marija je terdno verovala, da se bo vse godilo, kar jej je angel Gospodov oznanil. Marija se je popolnoma Bogu vdala, ker se je kot ponižna služabnica božji volji podvergla; Marija je pa Bogu nar bolj dopadla, ker je le v njega verovala.

Tudi nam, kristjani moji! je nar prej in nar bolj prava vera potrebna, ako hočemo Bogu dopasti; ali ta vera mora biti živa, to je, mi moramo vse razodete resnice verovati, ako hočemo enkrat srečni biti; vera mora biti dalje delavna, namreč mi moramo po veri svoje življenje ravnati, ako hočemo v nebesa priti. Moja današnja pridiga, akoravno dolga v vvodu, razpade v tri kratke razdelke. Pokažem vam:

1. da je vera potrebna,
2. da mora biti živa, in
3. da mora biti delavna. Poslušajte.

Razlaga.

1. Da se zveličamo so štiri reči nepogojno potrebne: milost božja, vera, kerst, in ako v greh pademo, pokora; vsi ti so

zgoti darovi božjega usmiljenja. „Brez mene, to je, brez gnade božje, govori Jezus, ne morete nič storiti“. Joan. 15, 5, glej potrebo gnade božje. — „Brez vere je nemogoče Bogu dopasti“. Hebr. 11, 16, spoznaj, kako potrebna da je vera! — „Resnično, resnično ti povem, pravi Jezus k Nikodemu, ako kdo ne bo zopet rojen iz vode in sv. Duha ne more iti v kraljestvo božje“. Joan. 3, 5, glej, da je sv. kerst neobhodno potreben! — In zadnjič: „Ako se ne boste spokorili, se boste vsi pogubili“. Luk. 13, 3. občuti, kako potrebna da je pokora!

Moj namen današnji ni, govoriti od gnade božje, od kersta, ali od pokore, ampak le od vere. Rečem tedaj: Hočeš, ljubi kristjan moj in kristjana moja! enkrat v nebesa priti, želiš sodnji dan stati v versti izvoljenih; zdihuješ, celo večnost uživati božje veličastvo; ti je treba vero v Boga imeti; zakaj: „Kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da je“. Hebr. 11, 6. Od vere visi tvoja prihodnja sreča ali nesreča, tvoje veselo zveličanje, ali tvoje žalostno pogubljenje. „Kdor bo veroval in bo kerščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo obsojen“. Mark. 16, 16. Po meri tvoje vere se bo tudi tebi merilo ali srečno življenje v nebesih, ali strašna smert v pogubljenju. Ker je tedaj vera k zveličanju tako potrebna, kakor voda ribi k življenju, zato sv. mati katoliška cerkev, skerbna varhinja Jezusovih naukov, vsakega kerščenca že na cerkvenem pragu vpraša: Kaj prosiš cerkev božjo? Odgovor: Vero! Kaj ti bo dala vera? Večno življenje.

O kako srečni smo mi, katoliški kristjani! ki se nahajamo v naročji prave vere, ktero je Jezus Kristus učil, in ktero rimski papeži z škofi vred oznanujejo! O kolika dobrota za nas, da nas je sv. mati katoliška cerkev pri sv. kerstu v svoje krilo vzela, pod svoje peruti sprejela, da smo nje udje, otroci božji, dediči nebeškega kraljestva! O koliko hvalo smo dolžni usmiljenem Bogu, da nas je s svojo gnado k luči prave zveličanske vere poklical!

Ali bomo tedaj vsi zveličani, kateri imamo katoliško vero? O strah in žalost! Ne. Zakaj, da ne? Zato, ker veliko njih ima le mlačno in omahljivo, le nago in mertvo vero. Ne, ne, kristjani moji! ni zadosti le v Boga verovati, edinega v natori, in trojnega v osehah; ni zadosti le verovati, da Bog je pravičen sodnik, kateri bo vsakemu po njegovem zasluženju vredno plačilo odkazal; ni zadosti le verovati, da nas je ljubeznjivi Jezus s svojim terpljenjem in z grenko smertjo večnega pogubljenja rešil; ni zadosti le verovati, da človeška duša tudi po telesni smerti živi, in da bo v celi brezkončni večnosti živela, kar si je v kratki časnosti zaslužila; tudi ni zadosti le verovati, da brez milosti božje in njene pomoči ne moremo nič zasluženja vrednega storiti; z eno

besedo, ali da o kratkem rečem, ni zadosti, da le v sercu verujemo, temuč naša vera mora biti prava.

2. Da bo naša vera prava in Bogu dopadljiva; mora biti živa.

Rekel sem, da vera mora biti živa. Ako hočeš v nebesa priti, moraš iz vere živeti, to je, tvoje duhovno življenje mora iz vere izvirati, svojo hrano, pijačo in moč iz vere dobivati; zakaj pisano je: „Pravičen iz vere živi“. Rim. 1, 17. Kakor naše telo je takrat zdravo in veselo, močno in krepko, kader mu dobra jed tekne, kader kri po žilicah redoma teče, kader se vsi škripci voljno gibajo; ravno tako se naši duši godi: „Jed naše duše, uči sv. Gregor Papež (hom. in Sexagesima) je božja beseda“, je sv. vera, zakaj Jezus pravi: „Pisano je, da človek ne živi le ob kruhu, ampak ob vsaki besedi, ktera izhaja iz božjih ust“. Mat. 4, 4. Živa bo tvoja vera, močno bo tvoje duhovno življenje, ljubi brat moj, in sestra moja! ako vse veruješ, kar je Bog, večna resnica in neskončna modrost razodel, kar je Jezus učil, in kar je sv. Duh po aposteljnih govoril, in kar On skozi usta sv. matere katoliške cerkve govori; o živa, vselej živa bo tvoja vera, „ako božjo besedo poslušáš, in jo v dobrem in nar boljšem sercu hraniš, in sad v poterpljenju rodiš“. Luk. 8, 15. Tako živo vero je imela Marija prečista devica, jo je imel sveti Jožef, jo je imela Marija Magdalena, Kanaaska žena, stotnik, kraljič, slepec pri Jerihu in vsi od Jezusa ozdravljeni, vsi svetniki in svetnice božje. Spolnujejo se besede, ktere je Jezus pri zadnji večerji govoril: „Resnično resnično vam povem: „Kdor veruje v me, bo dela, ktere jaz delam, tudi on delal, in še večje, kakor te, bo delal“. Joan. 14, 12.

Od te žive vere v božje obljube vsi ognjeni, so svetniki čudeže delali, nad kterimi nebo Boga moli, zemlja stermi, pekel se trese. Da ne bom predolg, le en čudež povem. Sv. Stanislav, škof in mučenec, je bil lažnjivo obdolžen, da v imenu svoje cerkve nekošno pristavo po krivici posedava, in je bil se opravičiti v sodnijo poklican. Hudobni kralj Boleslav s svojimi pervaki obsut, v slovesnem shodu kraljestva Stanislava terdo prime, da naj spriča in dokaže, kako je v posestvo rečene pristave prišel. Kako boš ti Stanislav to dokazal? Peter, od kterege si ti pristavo vkupil, je pred tremi letmi umerl, spričavnih pisem nimaš, priče resnice povedati nočejo! Nič ne dé, odgovori sveti mož, v treh dneh bom Petra semkej pripeljal, on bo resnico povedal. Kralj in vsi pričujoči so v škofovo pogodbo smejé dovolili. Sedaj se sv. mož vse tri dni ostro posti, in goreče moli, potem stopi pred oltar, in po opravljeni sv. maši gre k grobu, poklekne, in z živo vero v Boga reče: Peter, vstani! Glej, Peter stoji pred njim, gre za njim,

in stopi v sodno hišo. Vsi oplašeni, in kakor od strele omamljeni ostermé. Peter! reče Stanislev povej resnico, ali nisi ti meni pristave prodal? ali nisi pogodjenih denarjev prejel? Na odgovor: Da, Peter zopet zgine.

O da bi pač vsi ljudje, posebno mi katoliški kristjani, živo vero v vsegamogočnega Boga imeli, kakor jo je imel sveti Stanislav, čudeže bi Bog delal, nehale bi slabe letine, zginila bi draginja, potišale bi vojske, zgubile bi se kužne bolezni, odtegnjene ali vsaj okrajšane bi bile te strašne šibe, pod katerimi sedaj celi svet ječi! zakaj Jezus pravi: „Imejte vero v Boga, in vse, kar koli boste v molitvi prosili, verujte, da boste prejeli, in se vam bo zgodilo“. Mark. 11, 22. Ali kaj pomagajo še tako serčni zdihljeji, ker naša vera v Boga je sploh le mrtva in mlačna? in mlačnost je Bogu nar bolj zoperna; zakaj: „Mlačne, govori Bog, bom iz ust pljuval“. Skr. raz. 3, 16. Živa vera je vsem potrebna; zakaj „kdorkoli hoče zveličan biti, uči sv. Atanazij, mora čisto vso katoliško vero držati; ako je pa kdo zvesto in terdno držal ne bo pogubljen“. Simbol. Atan.

3. Naša vera mora še biti tudi delavna; zakaj vse, kar živi in rase, in kar se giblje, mora svojemu cilju in koncu primerjen sad nositi. Cilj in konec svete vere je zveličanje naših duš. I. Pet. 1, 9. Tedaj moramo tako misliti in želiti, govoriti in delati, kakor naš vera uči; vse naše misli in želje, vse besede in dela, vse djanje in nehanje se morajo po sveti veri ravnati. Ako drugače delamo, kakor verujemo, se zastonj na večno življenje zanašamo. „Kaj pomaga, uči sv. apostelj Jakob, ako kdo pravi, da vero ima, če pa del nima; ali ga bo mogla vera zveličati?“ Jak. 2, 14. Kaj ti bo pomagalo, ljubi kristjan moj, in kristjana moja! ako veruješ, da božja beseda je resnična, da njegove zapovedi so svete, njegove obljube zveste, in njegovo žuganje gotovo; ako pa ti v svojem sercu grešne misli in želje rediš, in hude sklepe kuješ? ako na skrivnem nesramno in prešestno živiš? krađeš in goljufuješ, lažeš in natolčuješ? Ti si hinavec, in serditej pravici božjej ne uideš, ako se ne poboljšaš. Ali niso tudi prekanjeni farizeji Jezusu rekli: „Učenik! vemo, da si resničen, in pot božjo po resnici učiš?“ Mat. 22, 16. Ali so bili zavoljo besede vemo že opravičeni? O ne. — Kaj ti bo pomagalo, ako terdno veruješ, da človek je za delo stvarjen, in k delu obsojen, da, kdor ne dela, naj tudi ne jé: ako pa dragi in zlati čas v lenobi zatратиš, celi dan roke križem deržiš, po tergu postopaš, vasuješ, in podeljeni talent globoko v zemljo grešne nemarnosti zagrebaš? Ti si lenuh in potepuh, ali lenuhom so nebeške vrata zakljenjene, ker nebeško kraljestvo silo terpi, in le delavni ga bodo

posedli. Mat. 11, 12. Ali ni tudi zanikerni hlapec rekel: „Gospod! vem, da si terd človek?“ Mat. 25, 24. ali je bil zato pohvaljen? O ne; talent mu je bil vzet, in on v vnanjo temo veržen, kjer je jok in škripanje z zobmi. — Kaj ti bo pomagalo, če ravno veruješ, da treba je, pridno v cerkev hoditi, željno božjo besedo poslušati, in nenehano moliti; ako pa komej čez cerkveni prag stopé v grešne priložnosti zahajaš, v skušnjave se podajaš, in od skerbi za časno ves omamljen, za dušno se še ne zmeniš? Ej, seme, katero je bilo padlo na pot, na skalo in med ternje, ni sadu obrodilo. — Kaj ti bo pomagalo, če sedaj moliš, kmalo potem pa prekljinjaš, če se danes postiš, jutre pa pijaniš, če z eno roko vbogajme daješ, z drugo pa krivico delaš? Ti si podoben Judom, kateri so na cvetno nedeljo Jezusu Hozano peli, na velik petik pa po peklensko vpili: Križaj ga, križaj ga. Ej, le kdor bo do konca v veri stanoviten, bo zveličan. Mat. 24, 10. — Grešnik in grešnica! kaj ti bo pomagalo, če ravno veruješ, da duša je neumerjoča, da smert je gotova; da sodba bo ojstra, da večnost je brezkončna; ako pa ti nepoboljšan in nespokorjen, hudoben in terdovraten ostaneš? „Tudi hudiči verujejo in trepetajo“. Jak. 2, 19.

Obojno je potrebno, živo pa tudi delavno verovati, ker Jezus pravi: „Blagor njim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo“, Luk. 11, 28. in aposteljni učé, da ne poslušavei, temuč delavci bodo zveličani. Rim. 2, 13. Jak. 1, 22—25. O ljubi poslušavei moji! Figovo drevo, katero je Jezus preklel, in je vsahnilo, zato, ker je imelo le perje in ne sadu, — nespametne device, ktere so sicer imele svetilnice, pa ne olja, in ženinov glas: Vas nê poznam, — poslednja sodba, pri kateri bo sodnik hudobnim očitaval, da niso dajali lačnim jesti itd. — ti so očitni dokazi, da zveličani ne bomo, ako po veri ne živimo.

Če pa že tisti, kateri vero imajo, pa ne dobrih del, če tisti, kateri z ustmi pravijo: Gospod, gospod! pa koraka v djanju ne storé, ne pojdejo v nebeško kraljestvo, Mat. 7, 21. kaj hočem reči od onih, kateri se svete vere sramujejo? Se sramujejo odkriti, kader k molitvi zvoni, se sramujejo poklekiniti pri povzdigovanju svete hostije, pri blagoslovu, se sramujejo poškopiti z žegnano vođo v cerkvi, pokrižati se pri jedi in pri mizi? Kaj porečem od onih, kateri ga z ustmi in z djanjem tajó? Oh, žalosten konec jim napovem, nesrečna smert jih čaka, ostra sodba jih bo zadela, strašna večnost jih bo požerla; zakaj Jezus pravi: „Kdor se bo mene in mojih naukov sramoval, njega se bo tudi Sin človekov sramoval, kader bo prišel v veličastvu svojem, svojega Očeta, in svetih angelov. Luk. 9 26.

Sklep.

Ljubi bratje in sestre moje! da ne bomo svoje večne nesreče obžalovali, da ne bomo večne čase jokali, da ne bomo v vunanji tami z zobmi škripali, da ne bomo kakor ljulika v peklenski ogenj verženi: bodimo posnemavci nauka sv. Pavla, ki pravi: „Jaz se ne sramujem evangelija, zakaj ono je božja moč k zveličanju vsakemu verujočemu. Rim. 1, 16. Verujmo, kakor Marija prečista Devica, vbogajmo, kar nam ona govori: „Vse, karkoli vam moj Sin Jezus poreče, storite“. Joan. 2, 5. Glejte, tukaj sv. križ! Objemimo in oklenimo se tega sv. križa; zakaj: Beseda k r i ž je tistim, kateri gredó v pogubljenje, scer nespamet; tistim pa, kateri bodo zveličani, to je nam, Božja moč. I. Kor. 1, 18. Srečni, večno srečni bomo, ako smo ta sv. križ nosili v sercu in v ustih in ga kazali v djanju in nehanju; zaspali bomo v Gospodu! Amen.

Postne pridige.

Tretja postna nedelja.

(Kristusovo terpljenje naukapolna podoba.)

Poglej in stori po tej podobi, ktera ti je bila na gori pokazana. II. Moz. 25, 40

(Konec.)

Ljube keršanske duše! kaj bi pa mi storili, ako bi naš nezvest prijatelj in bližnji tako z nami ravnal, kakor so Judež in Judje z Jezusom ravnali? Oh že vsaka, še tako majhna britka besedica nas razžali in s tavžent in tavžent izgovori svojo jezo prikrivamo. „Ja, jes sem že take nature“, se izgovarja marsikteri zakonski mož, „če se mi ta ali unna reč hitro in po sreči ne steče, pika me že v serce“. „Oh moj gospodar je pa vendar že preveč

siten“, oglasi se spet kak hlapec, „celi teden toliko terpim, da se že vsega naveličam; ob nedeljah mi pa še polič vina ne privoščim; kaj morem za to, če me večkrat jeza prime, da v jezi tudi preklinjam?“

„Jaz sem že jezi tako podveržena, morebiti bo rekla marsiktera žena, „kaj morem zato, če včasih nad možem ali drugim malo zaropotam; saj moja soseda tudi ni boljša, ona se že jezi in kolne, če le pisiker kipeti začne, ako jej žliča ali kuhla na tla pade“. Oh misli si, ljuba moja! Kako je vendar moja gospodinja čudna, tožuje dekla svoji tovaršici, ter obira in čerpi svojo gospodinjino do belih kosti.

„Jaz sem sicer nagle jeze, pa spet hitro dober“, rekel bo spet kdo drugi. Pa pomisli prijatelj, ki tako govoriš, da tudi toča le nekoliko časa rodovitne polje pretepa. Le nekoliko minut in spet je vse jasno. Če pa v teh kratkih minutah huda toča vkonča tvoje polja, sadje, vinske gore in travnike ali boš stem zadovoljen, če ti kdo reče: „Potolažen bodi prijatelj! toča je bila res huda na tvojem polju, ter ti je vse pobila; pa saj ni dolgo šla, in zdaj je spet lepo vreme“. To ljubi moj! ti ne bo pomagalo. Če je toča tudi le nekatere minute pritiskala, vendar ti je le do malega vse vzela. Glejte, ljubeznjivi! ravno taka je tudi z jezo. V kratkih minutah zamore jeza pri nas toliko hudega storiti, da tega vse žive dni s svojimi solzami popraviti ne moremo. Zato rajstojimo vsi k Jezusovemu križu, in pogledimo to naj lepšo podobo keršanske pohlevnosti in krotkosti in učimo se od Njega biti krotki in iz srca pohlevni. „O človek! kliče sv. Avguštin, pogledj svojega Odrešenika pred krivičnimi sodniki in tožniki. Kaj se ti zamore hujšega zgoditi, kar že On ne bi skušil?“ In ko je Jezus svojim učencem zapoved dal, naj gredo po celem svetu sv. evangelje oznanovat, rekel jim je: „Glejte! jes vas pošljem, kakor ovce med volkove“.

Pohlevnost torej in krotkost srca je Jezus svojim učencem posebno priporočal. In kako lepo vidimo to čednost tudi pri svetnikih eveteti. Sv. Francišek Salezi je sedel nekega dne v spovednici. Zdaj pride pred njega nek plesniv, zastaran grešnik, in se naj večih krivic in hudobij brez vse grevence obtoži. Sveti Francišek zavoljo terdovratnosti tega grešnika tako žalosten postane, da se začne jokati. Grešnik ga bara: zakaj se neki joka? Pa ljubeznivo in krotko mu sveti mož odgovori: Moj sin! jaz se jokam, ker se ti jokati nočeš. Te kratke, pohlevne in ljubeznive besede so grešniku tako globoko v srce segle, da je solze resnične pokore točiti začel.

II. Terpeči in na križu umirajoči Jezus je za nas pa tudi silno lepa podoba vesoljnega in tihega poterpljenja. O ljubeznivi! stopite z menoj na dvor višega duhovna in glejte Ga tamkaj, kako bo zaničevan in zasramovan! Glejte, kako Ga hudobneži bijejo in mu v presveti obraz plujejo. Terdo Ga z vervmi zvežejo in Ga brez usmiljenja bičajo. Ternjevo krono mu globoko v glavo vsadijo, težki križ mu na ramo naložijo in Ga kakor največjega razbojnika brez vsega usmiljenja na goro Kalvarijo sujejo. In kaj stori na vse to nedolžni Jezus? On je molčal in poterpil: „On ni žugal, ko je terpel“.

Uči se od nedolžnega Jezusa, tudi ti keršanska duša! poterpeti in molčati. Si moj kristjan razžaljen, spomni se udarca, kterega je Jezusov presveti obraz od hudobnega hlapca prejel! Ne veš ne na levo, ne na desno, poglej tiste vervi, s kterimi so bile roke tvojega Zveličarja zvezane. Te močno glava ali zobi bolijo, spomni se Kristusove ternjeve krone. Si lačen ali žejen, misli na Jezusovo hudo žejo na križu. Ti nobena jed več ne diši, spomni se grenkega žolca in jesiha, kterega so Jezusu piti ponudili. Ti je tvoja postelj preterda in bolečina prevelika, premišljuj terdi tram Jezusovega križa. V kratkem: Uči se od Jezusa terpeti in molčati, kakor so storili svetniki in svetnice božje in tudi druge bogaboječe keršanske duše! Tako je storila bogaboječa devica z imenom Marija, ktera je živela v 13. stoletju. Rojena je bila v vasi Valni v Brabantu od ubogih, pa bogaboječih staršev, ki so svojo hčer prav lepo in keršansko zredili. Pa njeni nedolžnosti je zanjke nastavljal nek hudobnež in je vse poskusil, kako bi nedolžno devico zapeljal. Nekega dne je bila Mica, ktero so zavoljo lepega zadržanja vsi radi imeli, v bogato hišo povabljena na kosilo. Ona pusti svoj žakelj, v katerem je mile darove k domu nesla, v lopi tiste biše. To zve njen sovražnik in vkrade v ravno tisti hiši srebern kozarec, kterega skrivej v Micin žakelj dene. Kozarec so kmalo pogrešili in se ve, da so tatico nedolžno Mico mislili. Hudobni nečistnik gre k njej in jej pove, kaj od nje govorijo. Mica se ustraši in od vsega tega ničesar ne ve. Zdaj odveže hudobnež njen žakelj, v kterega Mica še ni pogledala, in kdo popiše njen strah, ko hudobnež iz njega vkradeni kozarec izvleče! In glejte ljubeznivi! da človek je hujši kot živina, če se svoji strasti in grešnemu poželenju vda. Hudobnež jo sili v greh in jo žuga pri gosposki zatožiti, če se njegovim željam ne vda. Pa kakor čista Suzana, hoče tudi Mica rajši umreti kakor deviško krono zgubiti. Grozovitnež jo res pri sodniku zatoži in pokaže kozarec. Mica terdi svojo nedolžnost, pa ničesar jej ne pomaga. Po ojstrih postavah tistih časov je bila k smerti obsojena. Ko jo že na morišče peljejo, jih poprosi, naj bi ji dovolili, še nekoliko

pred podobo križanega Jezusa pomoliti. Dovolijo jej. Tu je zdaj klečala nedolžna in brunna devica in premišljevala podobo svojega nebeškega ženina Jezusa, h kateremu bo skorej prišla. Nebeško veselje jej že iz obraza sije; — kakor nebeški angelj kleči in moli, moli tudi kakor Jezus na križu za svoje sovražnike. Zdaj jo pripeljejo na morišče. Rabeljni skopljejo jamo, v katero nedolžno devico, na rokah in nogah zvezano, živo zakopljejo. V njen grob pa zabijejo skoz zemljo in njeno serce špičast kol. To se je godilo leta 1290. Tako je toraj umerla nedolžna devica; — njena čista duša se je povzdignila k svojemu nebeškemu žepinu, da iz njegovih rok prejme neizvenljivi venec večnega življenja. Tudi njena nedolžnost je precej po njeni smerti na svetlo prišla; pa tudi grozovitni hudobnež je kmalo prejel za hudobno in černo delo tudi zaslužen kaznen.

III. Pa še nekaj! V Kristusovem britkem terpljenju najdemo tudi naj lepšo podobo prave in serčne ljubezni do svojih sovražnikov.

Sprejmili smo Jezusa na goro Kalvarijo. S težkim križem je obložen. Pa to grozovitnih sovražnikov še ne gane. — Glejte, že Ga na križ pribijajo, noge in roke mu z žebli na terdi les nabijajo in silno žejnemu Jezusu le nekoliko žolča in jesiha ponudijo. O vsegamogočni Jezus! zakaj ne zapoveš zemlji in odperla bi se in požerla vse tvoje sovražnike? Le migni, in zakopal jih bo peklenski brezen. Pa to storiti ti brani Tvoja nezrečena ljubezen tudi do Tvojih smertnih sovražnikov. Tudi za nje si hotel svojo kri preliti. Že boš kmalo svojo dušo v roke svojega nebeškega Očeta izročil, vendar še moliš popred za svoje sovražnike rekoč: „Oče! odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!“ O lepa podoba resnične in prave ljubezni do bližnjega in še posebno do sovražnikov. „Oče, odpusti jim!“ o lepe in sladke besede! Da bi nebeškega Očeta še bolj k usmiljenju nagnil, Jezus ne reče: Bog, ampak Oče! „Oče, odpusti jim!“ In jih zagovarja zavoljo njih nevednosti rekoč: „saj ne vedo, kaj delajo“.

O ljube keršanske duše! vstopite se danes pod Jezusov križ; poglejte to podobo prave keršanske ljubezni tudi do sovražnikov! O kako dalječ ste še od Jezusa, ako jezo in sovraštvo na svojega bližnjega v sercu kuhate. Ne recite, da storjene krivice ne morete pozabiti; ali ne čujete Jezusa klicati: „Oče, odpusti jim!“ — Ne recite: Kristus je bil Bog, je toraj to tudi lahko storil; jaz sem pa revna grešna stvar, človeškim slabostim in jezi podveržen. Poglejte tudi svetnike in svetnice božje! ti vas prepričajo, da kaj takega storiti zamore tudi človek. Le zmislite si na Egiptovskega

Jožefa, na Davida, na prvega mučenca sv. Štefana in na več drugih.

Tako je, postavim, sv. Eleazar silno veliko od svojih sovražnikov prestatil moral. Pa pri vsem tem je bil krotek in iz serca pohleven, da so se vsi nad njegovo pohlevnostjo in krotkostjo čudili. Imel je navado reči: Če me hoče jeza zgrabiti, začnem svojega terpečega Jezusa na križu premišljevat, poslušam in poslušam, kaj na križu govori: — pa zmiraj čujem mili in ljubezniivi glas: „Oče! odpusti jim; saj ne vedo, kaj delajo!“ Tako poskušam tudi jaz moliti; in glej! jeza se vleže in serce mi mirno postane. —

Kaj ginljiva in mična je tudi zgodba, ktero nam nek pobožen misijonar pripoveduje. Doli v vroči Afriki je bila gerda navada, in v nekterih krajih je še zdaj, da revne ljudi, kakor kakšno živino, v sužnost prodajajo. V teh vročih krajih je svoje dni tudi nek katoljšk duhovnik v sužnost prišel. Imel je za svojega tovarša tudi nekega sužnega, ki pa še ni bil kristjan. Ta malikovavski sužen reče nekega dne svojemu tovaršu duhovniku: Prijatelj! čas je prišel za naju, da se zmaščujeva. Glej tam pri tisti stermi peči najnega neusmiljenega gospodarja, ki naju tako strašno terpinči. Ali ga čuješ, kako od same pijanosti smerči? Zmiraj bližej je prepada, v kterega se vtegne vsaki trenutek prevaliti. Teci tje in ga brcni, da se v globočino zvali. Tako se bova znebila rabeljna, ki naju vsaki dan terpinči in se najnim solzam in bolečinam še posmehuje. Teci hitro, zmaščuj se nad njim, nihče te ne vidi!

Katoljški duhovnik, kterege so morski roparji vjeli in temu grozovitnežu prodali, posvari svojega nesrečnega tovarša in mu pravi: „Ne misli na maščevanje. Kristjan sem jaz, in moja keršanska vera mi brani se maščevati. Ja, še clo ljubiti svoje sovražnike mi ona zapoveduje. Sovražnikom odpuščati je kristjana sveta dolžnost“.

To reče in steče do svojega neusmiljenega gospodarja, ker je ravno strašno kačo zagledal, ki se je pripravljala s svojim strupom tega grozovitnega rabeljna umoriti. Vbije tisto strupeno kačo, ktera je hotla spijočega pijanca umoriti. Za tem se pa k svojemu težkemu delu nazaj verne in vest mu pravi, da je po izgledu Kristusovem ravnal. Tako je mislil in storil keršanski duhovnik, ki je sv. križ in Jezusovo britko smert na križu zmiraj v sercu nosil in pred očmi imel.

S k l e p.

Tudi mi preljubi bratje in sestre moje! pogledjmo večkrat na sv. križ in na Tistega, ki je za naših grehov del na križu visel. Tukaj najdemo prelepo podobo resnične pohlevnosti in krotkosti, voljnega poterpljenja in naj lepše ljubezni do bližnjega, in še posebno do sovražnikov. Bodimo po Jezusovem zgledu zanaprej tudi mi bolj pohlevni, bolj poterpežljivi, krotki, in učimo se od svojega Zveličarja ljubiti svojega bližnjega, pa tudi iz serca odpustiti vsem, ki nas razžalijo! In kaj nam bo za to? Obilno, naj veče plačilo tam gor v nebesih, tam gor pri Tistem, ki je sam govoril: „Blagor krotkim, ker oni bodo zemljo posedli. — Blagor vam, kader vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo govorili zavoljo mene; veselite se in radujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih!“ Moja pridiga je zdaj sicer pri kraju, te Jezusove besede pa ostanejo vekomaj. Amen.

Četerta postna nedelja.

(Kristusovo terpljenje — cvetlični vert.)

„Jezus je šel s svojimi učenci čez potok Cedron, kjer je bil vert, v kterega je šel On, in Njegovi učenci“. Jan. 18, 1.

V v o d.

Pervi postni petek, preljubi moji! sem vam obljubil, da vam bom povedal, da Kristusovo bitko terpljenje je za nas silo lep vertec, obejan s samimi nebeškimi cveticami. Mislil sem, kako bi današnje pridigo začel, kar mi med drugimi podobami, ktere sem izbiral, v roko pride podoba sv. Terezije. Podobo bolj na tanjko pogledam in vidim, da ima sv. Terezija v levi roci plameče serce in križ, v desni pa pero in pred sebo odperte bukve. „Ali ne bi

bilo dobro, si mislim, ako tudi današnje pridigo z neko pripovestjo začnem?'' Odprem toraj bukve od življenja svetnikov in berem: „Sv. Terezija, devica in velika svetnica, se je v letu 1515 v mestu Abula na Španskem rodila; umerla je pa 4. oktobra 1582. Njen praznik se obhaja 15. oktobra. Podoba nam jo kaže v meniški obleki Karmelitarc. Plameče serce ima v rokah, katero angelj z ogujeno puščico prebada. To je podoba njene goreče ljubezni do svojega nebeškega ženina Jezusa. Tudi ima pri sebi večkrat križ s 4 ali 5 dragimi kamni okinčanega, kar bi petere Kristusove rané pomeniti utegnilo. In v spomin, da je sv. Terezija toliko lepega in naukapolnega spisala, tudi pero v rokah derži in pred seboj ima odperete bukve. Je bilo pa tudi Terezino serce od ljubezni do križanega Jezusa popolnoma vneto. Naj rajše je poklekovala pred britko martro in premišljevala Kristusovo britko terpljenje. Kolikokrat se je njen duh povzdigoval tje v vert Getzemani, kjer je Jezusovo dušo tolika žalost in britkost obšla, da so mu kervave kaplje na černo zemljo kapale. Kolikokrat je pobožno poljubila sv. križ, in ponižno molila tistega, ki je na križu umerl. Ko je Kristusovo britko terpljenje že premislila in obžalovala svoje pregreške, prašala je sama sebe: „Ktere duhovne rože si bom danes iz verta Jezusovega terpljenja pod sv. križem za svojo dušo vtergala?'' In izbrala si je naj rajše tri rože in scer: tiho vijolico ponižnosti, belo lilijo nedolžnosti in rudečo vertnico svete ljubezni. Iz teh si je naredila lep šopek za svojo neumerjočo dušo, in povila ga je z gorečo molitvijo.

O ljubi bratje in sestre moje! Vert Kristusovega britkega terpljenja je tudi vsem nam odpert, sv. križ se nam posebno v tem postnem času kaže. Pred križ nas vabi sv. kat. cerkev in želi, da posebno v tem sv. postnem času Kristusovo britko terpljenje prav pogosto in z zgrevanim srcem premišljujemo. In ker sem vam, preljubezni! že razložil: kako je Kristusov križ in njegovo britko terpljenje za nas naukapolno ogledalo, varno pribežališče in močno orožje, pa tudi naukapolna podoba, vas bom danes pa spet peljal v vert Kristusovega terpljenja pred Njegov križ, in vam pokazal, da Kristusov križ, Njegovo britko terpljenje, je rožni vert, iz ktereга si bomo tudi mi, kakor sv. Terezija, tri posebno lepe rože utergali, in scer:

1. tiho vijolico ponižnosti,
2. belo lilijo nedolžnosti, in pa
3. rudečo vertnico keršanske ljubezni.

Preljube Jezusove ovčice! kakor nam današnja nedeljo sv. evangelje pové, je Jezus silno veliko ljudi s peterimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama nasitel; napasel jih je pa tudi s kruhom Božje besede. V Jezusovem imenu bom tudi jaz med vas razlomil kruh besede Božje. Le poberajte s pobožnim srcem kosce, da konca ne vzamejo. Kristus nam bođi naša pomoč in Njegova presveta Mati sedem žalosti!

Razlaga.

1. Kakor hitro se zgubi snežna odeja, in se nam spet vesela v igred prismeji, zagledal boš večkrat na vertu, ali pri kakšnem germu malo cvetlico, ktera te ljubeznivo pogleduje, kakor nedolžno dete s svojim modrim očesom. Glej tiha vijolica je, ki je tako zgodaj vstala, da se greje na solncu prijazne v igredi! Stopi pa, preljubi moj! s svojim duhom tudi v rožni vert Kristusovega britkega terpljenja, in zagledal boš tamkej nebeško rožo, tiho vijolico Jezusove ponižnosti! Celó Jezusovo življenje na zemlji je bila sama ponižnost; pa tiha vijolica Njegove ponižnosti se je naj lepše razcvetela, ko se je Njegovo britko terpljenje začelo. Le pogledjte Ga

a) pri zadnji večerji! Od Njega piše sv. Janez: „Jezus vstane od večerje, in dene s sebe svoje oblačilo, in vzame pert, ter se opaše. Potlej vlije vodo v medenico, in začne umivati učencem noge, in brisati s pertom, s katerim je bil opasan“. Ali ne vidite ljubeznivi! tukaj neizrečeno lepo dišečo vijolico Jezusove ponižnosti? Njegove vsegamočne roke umivajo noge revnim ribcem! Večni Bog pred nogami svojih stvari! Nedoržni Jezus umiva noge tudi svojemu izdajavcu Judežu! O žlahtno dišeča vijolica Jezusove ponižnosti!

b) In sprejmite Ga dalej, pogledjte Ga na oljski gori! Glejte Ga, kako pade na svoje kolena in moli! Glej, tako se poniža tvoj Bog in Gospod! „O kolika ponižnost!“ kliče sv. Cesar, Vsegamogočni, ki ničesar ne potrebuje, na zemljo pade in moli. Nar viši pade na svoje kolena in se poniža, in revni človek slab červič zemlje se ne poniža! Zdravnik pade na zemljo in moli, in bolnik se noče vdati. Ponižna nedolžnost na zemljo pade, greh pa prevzetno svojo glavo povzdiguje. On, ki greha nikdar storil ni, leži na svojem obrazu, in z grehi obloženi grešnik se ne poniža. Kaj ne,

preljubeznivi!“ prečuditi se ne moremo lepi, tihi vijolici Jezusove ponižnosti? O kako lepo se že razcveta v vertu Getzemani; pa še lepši se nam prikaže, če premišljujemo Jezusa

c) na križu. Tu sem poglej, moj kristjan, in čudi se! Na visoki križ oberni svoje oči in stermiti! Večni Bog, naj viši Gospod nebes in zemlje visi med nebom in zemljo na sramotnem križu — On visi iz same ponižnosti. Zapustil je svoj nebeški tron; izvolil si je zdaj drugi tron, britki križ si je izvolil, — in če me baroš zakaj? Ti odgovorim: Iz same ponižnosti da te s svojo smertjo reši večne smerti. Bog se je ponižal, da bi tudi človek zaterl svojo prevzetnost in po Jezusovih stopinjah hodil.

O preljubi bratje in sestre moji! Stopimo tudi mi danes v vert Jezusovega britkega terpljenja! Utergajmo si pod Kristusovim križem višnjevo vijolico svete ponižnosti! saj tako so storili tudi svetniki in svetnice božje. Le spomnite se tihe ponižnosti rožne Device Marije, ali pogledjte Jezusovega rednika ponižnega sv. Jožefa! In ko je Simon Peter veliki čudež vidil, kterega je Jezus storil, padel je Jezusu h kolenom rekoč: „Gospod pojdi od mene, ker sem grešen človek!“ In glejte ponižni sv. Peter je bil od Jezusa toliko povišan, da ga je Jezus za prvega vidnega poglavarja sv. cerkvi na zemlji postavil. Pa kdo se ne spomni tudi evangelskega stotnika in ponižnega cestinarja? In še celó veliki pa zgrevani grešnik desni razbojnik na križu nam je dal lep izgled kersanske ponižnosti? Oberne se namreč k Jezusu in ponižno reče: „Gospod! spomni se me, kader prideš v svoje kraljestvo.“ Kratko: Svetniki in svetnice božje so bili ponižni, drugač bi ne dosegli krone večnega življenja. Iz tega lahko spoznamo, kako potrebna da je ponižnost tudi nam. Zastonj se boš trudil rasti v drugih čednostih, če ti ponižnosti majnka „Ponižnost,“ pravi sv. Anguštin, „je začetek in podlaga vseh čednosti. Kristus sam nam je zapovedal, da smo iz serca ponižni!“ Kolikokrat je Jezus rekel: „Kdor se povzdiguje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan!“ „Kdor hoče v nebesa iti,“ pravi sv. Bernard, „more biti ponižen, kjer nebeške vrata so oske, in le majhni, t. j. tisti, ki so ponižni, morejo skoz nje zlesti.“ Pa kje bomo iskali tiho vijolico ponižnosti? Morebiti pri zakonskih — mladenčih ali dekletih? Oh skorej nikjer je ni! Ni se še začela razcvetati, jo že popari huda slana napuha in prevzetnosti. Zakaj se torej povzdiguješ, moj človek! morebiti zavoljo svoje mladosti in lepote? Pa — „Hitro, hitro mine čas — Zgine tudi lep obraz!“ Morebiti zavoljo svoje imenitosti ali bogatstva? Pa spomni se revni červič zemlje! da prah si, in se boš v prah povernil, in od tvojega bogatstva ti ničesar ne ostané razun mertvaške truge. Morebiti na to veliko deržiš, da si modrejši in

več veš, kakor tvoj sosed? Mesto odgovora na to vprašanje dobiš novo vprašanje: Kaj se zdi? Kteri klasi po koncu stojijo, ali prazni, ali polni? Kdor torej veliko od svoje učenosti govori in se baha, očitno priča, da je prazen prevzetan klas, in tibe ponižnosti ni v njem. Torej, preljubi moji! stopimo vsi danes v vert Jezusovega britkega terpljenja, utergajmo si prvo cvetlico, ktera raste pod Jezusovim križem, lepo dišeča je, višnjeva vijolica keršanske ponižnosti!

2. Ni prijetnejšega časa kakor je vesela vigred. Vse se oživlja in oznanuje čast vsmiljenega Očeta, ki tam gori nad prijaznimi zvezdami prebiva. Mislil boš, da celi svet je vert božji, tako prijazno se ti spomladanske rožice nasproti smehljajo. Med njimi pa zagledaš posebno lepo in žlahtno dišečo rožo, kraljico družih, dišečo lilijo. Lepo bela je, da bi utegnil pomisliti, da se pripelje vsake jutro na svojih perutih nebeški angele, ki peresca bele lilije tako umije. O preljubi moji! oberni pa svoje oči tudi v vert Getzemani, v vert Kristusovega terpljenja! Glej kako lep vert je to! Tvoja duša bo v tem vertu silno veliko nebeških rožic našla. Glej jo, kraljico vseh, belo lilijo Jezusove nedolžnosti! O kako lepo cveti! Ja Jezusovo celo življenje je bilo vse čisto in nedolžno! o kako lahko je svoje sovražnike baral: „Kdo izmed vas me bo greha pričal?“ Pa popolnoma razevetela se je bela lilija Jezusove nedolžnosti ob času Njegovega terpljenja in britke smerti na križu. Ustale so krive priče zoper Njega in krivični sodniki so vse poskusili, kako bi kaj hudega nad Jezusom našli; pa ni je bilo še tako majhne krivice nad njim. To Pilatuž pred vsem ljudstvom spozna rekoč: „Jaz ne najdem krivice nad tim človekom. Nedolžen sem nad kervjo tega Pravičnega, vi zato odgovarjajte!“ Pa vendar čisto nedolžni Jezus mora na križ. In tudi na križu se očitno pokaže Jezusova nedolžnost. To desni razbojnik očitno spozna in levemu reče: „Mi dva po pravici terpiva, zakaj po zasluženju svojih del prejemava; ta pa ni nič hudega storil.“ Mar niso to očitne in glasne priče Jezusove nedolžnosti? In tako torej v vertu Jezusovega terpljenja pod visokim križem ljubo in prijazno cveti bela lilija nedolžnosti.

Stopimo torej, ljubeznivi! v vert Getzemani v vert Jezusovega britkega terpljenja, stopimo pod Jezusov križ! Poglejmo tamkaj in utergajmo si lepo lilijo nedolžnosti! Mladenči! device! Kakor lep vert v prijazni vigredi, kader drevesa cvetijo, tako, ja še lepši ste pred Bogom v svoji nedolžnosti. In cvet na drevju kako lep je, tako da privabi pridno bučelico, ki se v njega spusti in sladki med serka; pa še lepša je sramožljivost na obrazih nedolžnih mladenčev in deklet. O zato pa pravi tudi sv. Duh že v st. zakonu:

„O kako lep je čist rod v svoji svetosti; njegov spomin je večeu, ker pri Bogu in pri ljudeh hvalo ima!“ „Nedolžnost,“ govori sv. Ciprian, „je najlepša cvetlica v vertu svete cerkve.“ In kako lepe so besede sv. Franca Salezija: „Čistost in nedolžnost je lilija med čednostmi. Ona ljudi angelom podobne stori. Ni lepo, kar ni čisto.“ Poglejte torej, ljubi mladenči! sv. Alojzija; glejte ga! V roci derži nebeški limbar deviške nedolžnosti! In ve, ljube deklete! si vzemite v izgled sv. Nežo, ktera je deviško nedolžnost, še le 13 let stara, s svojo kervjo zapečatila. Snežnobelo jagne v rokah derži. Tako se je namreč ona svojim žalostnim staršem prikazala, ko so na njenem grobu jokali. Pa tudi vi, keršanski zakonski! si utergajte pod Jezusovim križem lepo rožo zakonske čistosti, in v lep izgled naj vam bo sv. Jožef, velik svetnik pred Bogom! Torej vsi, ljubeznivi! si vtergajte v nebeškem vertu Jezusovega terpljenja belo lilijo nedolžnosti; in kdor jo je že zgubil, oh! naj jo obžaluje z solzami resnične pokore!

3. Ni bolj veselega praznika po letu, kakor je praznik pre-svetega rešnjega Telesa. Mili glas zvonov in strel že zgodaj napoveduje veselo procesijo. Vse se v cerkev napravlja. Preden se pa že na pot podajo, steče še deklica v svoj vertec in si poišče cvetečo gartrožo, da jo v roko vzame. In res je vertnica prav prijetna in naukapolna roža. Poznam pa posebno lepo gartrožo, ktera raste pod visokim križem v vertu Jezusovega britkega terpljenja, mila in lepo rudeča je — podoba Jezusove neizmerne ljubezni. — O kako nas je vendar naš Zveličar ljubiti moral, da je svojo kri do zadnje kaplje na križu preliti hotel! „Ja! le gola ljubezen“, pravi sv. Justinian, „je božjega Sina primorala, da se je za nas na križu daroval“. In križani Jezus sam se je enkrat sv. Angeli Foligninski v njeni molitvi prikazal in ji rekel: „Poglej me, kako visim na križu! Glej moje razmesarjeno telo! Poglej v moje serce in preišči ga! Kaj boš tamkej našla? Ljubezen in zopet ljubezen“. Ja, ljubeznivi! ako pogledamo Jezusa na križu, ako se naš duh povzdigne v ta vert Kristusovega britkega terpljenja, zagledamo tamkaj naj lepšo rožo, lepo rudečo vertnico Jezusove neskončne ljubezni! O to rožo si utergajmo tudi mi z Jezusovega verta, poiščimo jo pred sv. križem in pritisnimo si jo na svoje serce! Ljubimo Ga, ker nas je On popred ljubil; ljubimo Jezusa svojega Odrašenika! O kako lepo nas k temu opominja sv. Avguštín rekoč: „Poglej rane in kri na križu višičega in umirajočega Jezusa! Njegova glava je nagnjena, da bi te poljubil, odperto Njegovo serce, ker te ljubi; razpete na križu Njegove rame, da bi te objel! O kako Ga ne bi tudi ti iz celega serca ljubil, ker je On iz ljubezni do tebe hotel na križu prubit viseti!“ Le poglejte, ljubeznivi! svetnike in svetnice božje, kako

so bile napoljene njih serca z gorečo ljubeznijo do križanega Jezusa! Tako je sv. Frančišk večkrat pred britko martro klečal in zdihoval rekoč: „Dodeli, o Gospod Jezus! da goreča in sladka moč tvoje ljubezni presune mojo dušo, naj tudi jaz iz ljubezni do tebe umerjem, ker si ti iz ljubezni do mene umerl!“ Oj naj bi tudi mi vsi, kakor božji svetniki in svetnice, si v vertu Jezusovega britkega terpljenja vtergali lepo in zalo rožo, rudečo vertnico prave in resnične ljubezni do križanega Jezusa.

S k l e p.

In tako, preljubi bratje in sestre moje! končam svojo četrto postno pridigo od Jezusovega terpljenja. Pa preden končam, še enkrat bi vam rad v spomin Jezusove besede poklical, ktere sem si za vvod svoje pridige izvolil: „Jezus je šel s svojimi učenci čez potok Cedron, kjer je bil vert, v kterega je šel On in Njegovi učenci“. Zakaj pa ni Jezus sam šel v vert, zakaj je svoje učence seboj vzel? Zato, da bi nam pokazal, kako On rad vidi, da tudi mi Njegovo terpljenje premisslujemo, ž Njim žalujemo in terpimo. Torej ljubeznivi! da bomo pravi Jezusovi učenci, idimo s svojim duhom tudi mi za Jezusom v vert Getzemani in utergajmo si pod Jez. križem tri žlahtno cveteče rože, ktere sem vam pokazal: tiho vijolico ponižnosti, belo lilijo nedolžnosti in lepo rudečo vertnico ljubezni! Povimo jih v šopek z lepim trakom goreče molitve in darujmo jih za nas terpečemu in na križu umirajočemu Jezusu! Oj naj bi se ozelenele in lepo precvetale v naših sercib, da bi pa tudi enkrat kinčale našo krono v nebesih, ktero nam daj Jezus in Njegova mati, rožna Devica Marija! Amen.

Družba sv. Mohora.

Vsled razpisanih daril za leto 1870 je došlo družbi sv. Mohora zopet obilno število večih in manjših rokopisov. Dokončne razsoji je bila dne 31. januarja sešodno odločena seja, h ktorej so se zbrali vsi odborniki.

Veče povesti: „Slovenska junakinja,“ „Križem sveta,“ „Francozi v Kropi,“ „Razne dogodbe na Krajskem,“ „Ovčarjeva Milica“ so prebirali in presojevali gg. odborniki: špir. Dirnwirt, prof. dr. Nemeč, kn. škof. tajnik Šrbicelj in družbin tajnik Lambert Einspieler.

Prvo darilo po 200 gold. je prejel rokopis: „Križem sveta,“ povest iz zgodovine Koroških Slovencev ob času Turških bojov, ki navdušeno slavi zmago složnih in vernih Slovencev nad divjim Turkom in krasno razvija resnico: „sloga jači, nesloga tlači.“ Po odprtem lističu z imenom se je pokazal kot pisatelj povesti g. Valentin Slemenik.

Dopadla je tudi povest: „Slovenska junakinja,“ od g. Podmilšak-a; po pisavi je izvrstna, samo, kar razvitek zadeva, dala bi se sem ter tje še popraviti; po tem jo družba prevzame in o svojem času plača po družbinih vodilih.

Zgodovinske povesti: „Francozi v Kropi“ in „Razne dogodbe na Krajskem“ družba ne more porabiti. Prevod „Ovčarjeva Milica,“ ki ga je prav marljivo oskrbel slikar Vincenc Ferk, izroči se pisatelju, ker hrani družba še mnogo izvirnih povesti, ki več let že čakajo izdave.

Za drugo darilo po 150 gld. se letos ni oglasil nihče. Dva krajša sestavka o gospodarstvu je poslal g. F. Kočevar. Prvemu spisu: „Narodno gospodarstvo na Hrvaškem“ sta prisodila gg. odbornika in presojevalca prof. Robiča in okr. šolski ogleda Somer darilo po 25 gld; drugi sestavek: „Slovenski kmečki koledar“ je namenjen Koledarčku. — Kar zadene manjše spise raznega zapopadka, prejeli ste darilo 25 gld. podučne povesti: „Ali bogastvo samo že srečo da;“ poslal g. Anton Jeglič in „Loterija — slepotija“ spisal J. M.

Zanimiva zgodovinska črtica „Turki prvokrat na Koroškem“ od g. Parapata se prevzame za natis v Koledarček.

Ostali rokopisi: „Slavonski tolovaji,“ „Spoštuj starše,“ .sv. Vacslav, „Božič,“ „Poredni sin,“ „Silne sodbe,“ „Tolovajski poglavar,“ „Bilhelm“ i. t. d. in prevodi: „Vseh vrnih duš dan,“ „Pevska družina“ i. t. d. pošljejo se g. pisateljem nazaj.

Sklepalo se je še o rokopisu: „Življenje in mučenstvo sv. Kocijana, Kocija, Kocijanile in Prota.“ Č. g. pisatelj je izročil to delce odboru s pogojem, da ga prevzame še letos v natis. Odbor obžaluje, da pisateljeve želje spolniti ne more. Ako g. pisatelj ni volje potrpeti tako dolgo, da se „Življenje svetnikov“ in „Življenje Kristusovo“ dokonča, svetovali bi, da izda knjižico na svoje stroške. Zlasti Goriški Slovenci bi jo z veseljem prebirali.

Konečno naj dostavimo še nekaj, kar nas je zelo veselilo.

Med pisatelji, ki so poslali svoje slovstvene izdelke v presojo, nahajamo letos štiri proste kmete: tako je poslal n. pr. Juri Šalamun, želar pri sv. Antonu celo zbirko pripovedk; kmet Jakob Zagadin, povest: „Tolovajski poglavar“ in od Antona Škerla, 62letnega starčka, ki se je 50 let star od učencev pisati naučil, dobili smo s pesmicami vred obširniji spis o katoljski cerkvi. Odslužen vojak v Martinem Vrhu, Štefan Kozem je poslal zbirko izvornih pesem, ki razodevajo zdravo pesniško žilo in se s časom porabijo. Razpis družbinih daril za leto 1871 priobčimo prihodnjič.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Globočnik Jan, gre za eksposita k Mariji Pomočnici; č. g. Polaj Jož, pride za kaplana v Sokovo, in č. g. Koch Jož, k sv. Hemi. — Umerl je pens. fajm. Trampič Mat. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Ant. Domicelj, dub. pom. v Sorici, pride v Žužemberk za 1. duh. pom.; č. g. Jan. Volčič, fajm. v Dragatušu, je dobil lokalijo v Podgradu, in Dragatuška fara je 24. pros. razpisana. — Č. g. Mat. Keršmanec, fajm. pri sv. Križu poleg Teržiča, je umerl 19. pros. R. I. P. in križka fara je 22. razpisana.

Lavantinska škofija. Za župnika pri sv. Janžu na Drav. polji je postavljen č. g. Mart. Krampergar; za kurata pri sv. Jerneji č. g. Fr. Pinter. — Umerl je č. g. Fr. Zabukovšek, v začas. pokoju v Kozjem. R. I. P.

Teržaška škofija. Č. g. And. Sterk je izvoljen fajmošter pri Jezuitarski fari v Terstu; za namestnika Lovranovega pride č. g. Jan. Varl; na tega mesto pride Klemen Skublja; v Pičan pride Blaž Zadnikar, bivši duh. pomoč. v Lovranu. V Novo Mesto (Cittanuova) gre za subsidiarija korarskega Hiacint Gotardis. Pension je dobil č. g. Tomaž De-Haro, bivši italijanski pridigar pri Novem sv. Antonu v Terstu. — Umerl je č. g. Jan. Rajčič, bivši nadduhovnik (arciprete), fajmošter in korar v Novemestu. R. I. P. — Razpisano je Novomesto, fara in korarska kuracija, Umag, Vermo in v Teržaški bolnišnici kuracija in kaplanija, vse do 10. marca.